

SODIŠČE
EVROPSKE UNIJE

Letno poročilo 2023

Letni pregled

Sodišče Evropske unije zagotavlja varstvo prava Unije

Sodišče Evropske unije je ena od sedmih evropskih institucij.

Kot sodna institucija Unije ima nalogo zagotavljati spoštovanje prava Unije, tako da skrbi za enotno razlago in uporabo Pogodb ter zagotavlja nadzor nad zakonitostjo aktov, ki so jih sprejeli institucije, organi, uradi in agencije Unije.

Institucija prispeva k ohranjanju vrednot Unije in s svojo sodno prakso krepi evropsko izgradnjo.

Sodišče Evropske unije sestavljata dve sodišči: „Sodišče“ in „Splošno sodišče“.

Letno poročilo 2023

Letni pregled

Kazalo

Predgovor predsednika.....	4
1. Leto 2023 na kratko.....	7
A Leto v slikah	8
B Leto v številkah	16
Institucija leta 2023	16
Sodno leto (Sodišče in Splošno sodišče).....	17
Jezikovne službe.....	18
2. Sodna dejavnost	21
A Sodišče v letu 2023	22
Dejavnost in razvoj Sodišča	22
Člani Sodišča.....	28
B Splošno sodišče v letu 2023	32
Dejavnost in razvoj Splošnega sodišča.....	32
Novosti v sodni praksi	34
Člani Splošnega sodišča	38
C Sodna praksa v letu 2023	42
Fokus Interakcija med varstvom osebnih podatkov in konkurenčnim pravom.....	42
Fokus Regulativna pristojnost FIFE in UEFA ter pravo Unije	44
Poudarek Varstvo osebnih podatkov in boj proti kršitvam na področju konkurence med podjetji.....	46
Poudarek Zaščita evropskih podjetij pred ekstrateritorialnimi sankcijami Združenih držav Amerike	50
Pregled najpomembnejših sodb leta	53

3. Uprava v službi sodstva	75
A Uvod sodnega tajnika	76
B Najpomembnejši dogodki leta	78
Večjezičnost v središču pozornosti na Sodišču Evropske unije	78
Dostopnost in vključevanje – stvar vseh nas	80
Umetna inteligenca: strategija za njeno uporabo na Sodišču	82
Krepitev evropskega pravosodnega sodelovanja: partnerstvo z Evropsko mrežo institucij za izobraževanje v pravosodju	84
C Odnosi z javnostjo	88
4. Okoljsko ozaveščena institucija	91
5. Pogled v prihodnost	95
6. Ostanite povezani!	99

Koen Lenaerts

predsednik Sodišča Evropske
unije

Leto 2023 je bilo na mednarodni ravni nemirno zaradi nadaljevanja vojne v Ukrajini in izbruha novega oboroženega konflikta na Bližnjem vzhodu. V geopolitičnem kontekstu, v katerem je ideal miru vse bolj ogrožen, se naša institucija kaže kot jamstvo stabilnosti z izpolnjevanjem svojega poslanstva varovanja pravičnosti, vladavine prava, demokratičnih vrednot in temeljnih pravic. S svojo sodno prakso sta si Sodišče in Splošno sodišče še naprej prizadevali za varstvo teh vrednot in teh pravic ob odločnem poudarjanju, da so del same identitete Unije kot skupnega pravnega reda držav članic.

V preteklem letu je Sodišče nadaljevalo intenziven dialog z nacionalnimi sodišči, zlasti ustavnimi in vrhovnimi, med drugim v okviru več srečanj, ki so bila organizirana v instituciji. Poleg tega so se številni predstavniki zadnjenavedenih sodišč ter člani Evropskega sodišča za človekove pravice ob udeležbi članov Sodišča septembra sešli v Haagu v okviru druge konference „Združeni v raznolikosti“ („EUnited in Diversity“), katere teme so se navezovala na vladavino prava, ustavno raznolikost držav članic in enotno uporabo prava Unije. Kot vsako leto je bil Forum nacionalnih sodnikov priložnost za plodne pogovore med člani institucije in nacionalnih sodišč, ki spodbujajo boljše razumevanje posebnosti pravnih sistemov držav članic in Unije. V tem okviru, spodbudnem za pogovore, smo v duhu medsebojnega posluha in odprtosti nadaljevali dialog, ki se je z nacionalnimi sodišči začel pred zdaj že več kot 70 leti.

Kot je pogosto dejal Umberto Eco, „prevajanje je jezik Evrope“. Naša institucija vse od svojih začetkov izkazuje svojo globoko privrženost večjezičnosti, ki omogoča, da vsak pravni subjekt vloži pravno sredstvo v enem od 24 uradnih jezikov po svoji izbiri in da vsak državljan dostopa do večjega dela sodnih odločb institucije v teh različnih jezikih. Da bi Sodišče še naprej spodbujalo to jezikovno raznolikost in dostop vsakega državljanca do sodišč Unije v njegovem lastnem jeziku, je izvedlo številne

projekte, s katerimi je bil izpostavljen pomen večjezičnosti v izgradnji Evrope.

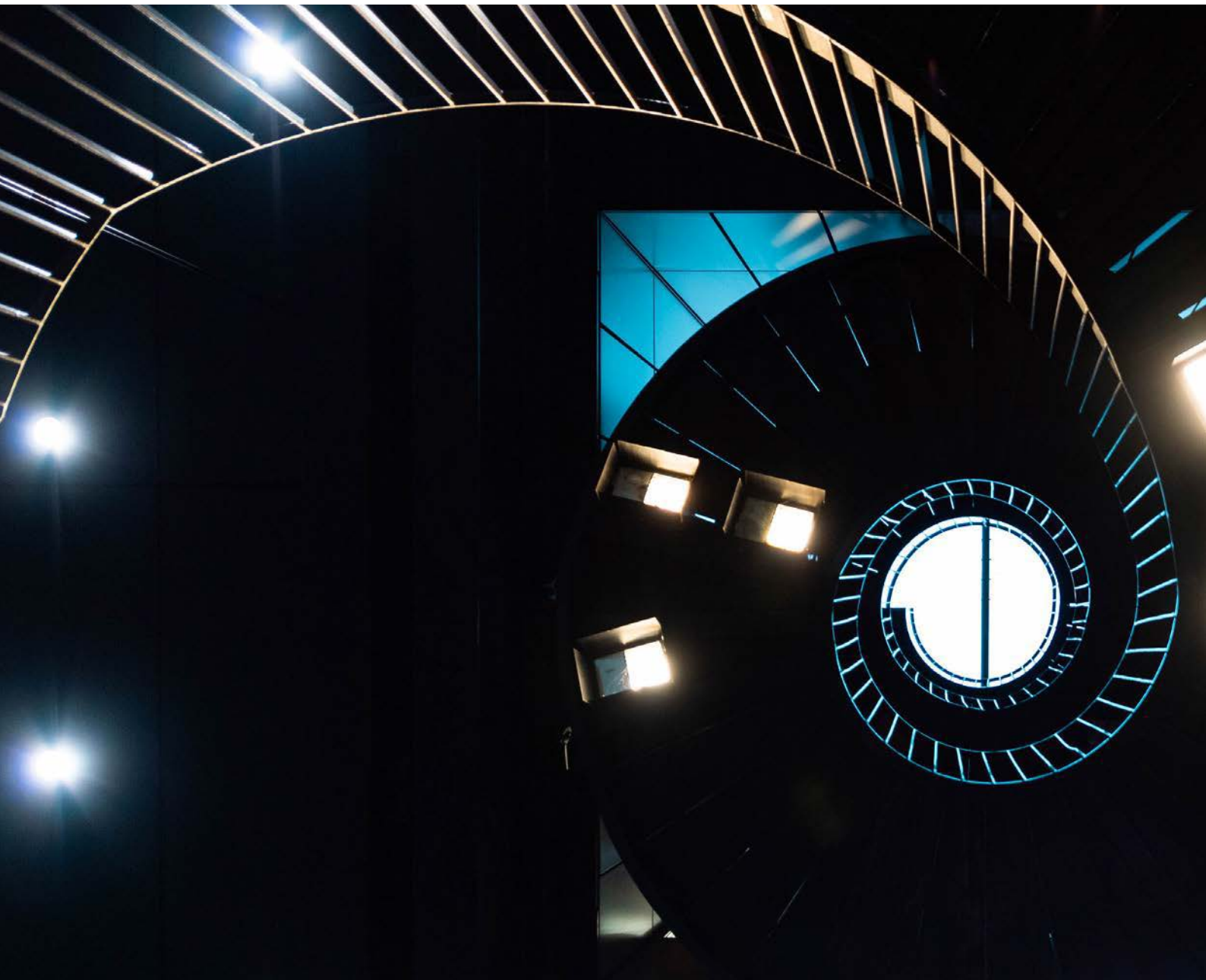
Nazadnje, naša institucija se je izkazala za nosilko preporoda s tem, da je načrtala oblike prihodnjega delovanja sodišč Unije. Leto 2023 je zaznamoval zaključek temeljitih premislekov, ki sta jih sodišči Unije v teh zadnjih letih namenili temi delnega prenosa pristojnosti za predhodno odločanje s Sodišča na Splošno sodišče, ki je na podlagi Pogodbe iz Nice mogoč od leta 2003. Zaradi povečanja števila sporov, predloženih Sodišču, je treba namreč zagotoviti boljšo porazdelitev delovne obremenitve med obe sodišči in hkrati ponuditi boljše storitve pravnim subjektom. Politični dogovor glede tega osnutka reforme je bil dosežen konec leta 2023 v okviru „kvadriloga“, ki je združeval predstavnike Evropskega parlamenta, Sveta Evropske unije, Evropske komisije in Sodišča. Ta dogovor, katerega natančne podrobnosti za izvajanje je treba še opredeliti v poslovniki obeh sodišč, je znak zaupanja, ki ga vzbuja Splošno sodišče, katerega zmožnost ukrepanja je bila v teh zadnjih letih podvojena. Gre za pomemben

napredek, ki je del nadaljevanja reforme sodne strukture, ki se je začela leta 2016.

Zahvaljujoč zavzetosti članov obeh sodišč in njihuna celotnega osebja si je lahko institucija vsakodnevno prizadevala za krepitev projekta evropskega povezovanja, ki bo v letu 2024 v središču slovesnosti ob 20. obletnici velike širitve leta 2004.

K. Lenaers

Leto 2023
na kratko

| A Leto v slikah

Januar

Dodelitev izmišljenega imena anonimiziranim zadevam

Anonimiziranim zadevam s področja predhodnega odločanja se dodeli izmišljeno ime, ki ga ustvari informatizirani samodejni generator imen. Namen te pobude je okrepiti varstvo osebnih podatkov in hkrati poenostaviti identifikacijo zadev.

Svečana obveza šestih novih članov Evropskega računskega sodišča

Pred Sodiščem so se slovesno obvezali novi člani Evropskega računskega sodišča, ki jih je imenoval Svet Evropske unije, in sicer člani Jorg Kristijan Petrovič, Stef Blok, George Marius Hyzler in Lefteris Christoforou ter članici Laima Liucija Andrikenė in Keit Pentus-Rosimannus.

Februar

Obisk delegacije Sodišča v Rigi

Delegacija, ki so jo sestavljali latvijski sodniki pri Sodišču oziroma Splošnem sodišču Ineta Ziemele in Inga Reine ter višji vodstveni kadri Sodišča, je odšla v Rigo (Latvija) v okviru delovnega obiska za krepitev komunikacije, izmenjave informacij ter sodelovanja med latvijskimi institucijami in Sodiščem.

Sprememba Poslovnika Splošnega sodišča

Splošno sodišče je zaradi spodbujanja sodobnega in učinkovitega pravosodja [spremenilo svoj poslovnik](#). Namen teh sprememb je razjasniti in poenostaviti sodne postopke z vključitvijo možnosti uporabe videokonference na obravnavah, elektronskega podpisa odločb in določitve vzorčnih zadev.

Predaja freske nacionalnega arheološkega muzeja iz Neaplja

Nacionalni arheološki muzej iz Neaplja (MANN) je Sodišču posodil fresko iz Pompejev, *Vittoria alata*, da jo to razstavi v svojih prostorih. Ta freska iz prvega stoletja našega štetja, ki simbolizira mir in blaginjo, ponazarja vez med umetnostjo in pravosodno institucijo.

Simpozij ob izteku mandata Emmanuela Coulona, sodnega tajnika na Splošnem sodišču

Ob izteku mandata Emmanuela Coulona, sodnega tajnika na Splošnem sodišču med letoma 2005 in 2023, je v veliki razpravni dvorani Splošnega sodišča potekal simpozij, naslovljen „[Preudarki o procesnem pravu pred Splošnim sodiščem Evropske unije](#)“.

Maj

Finale tekmovanja „European Law Moot Court“

Tekmovanje European Law Moot Court, ki je bilo prvič organizirano leta 1988, je najpomembnejše tekmovanje v simuliranem sojenju na področju prava Unije na svetu. Zmagovalna ekipa leta 2023 je ekipa univerze v Torinu (Italija).

Dan Evrope

Ob obletnici Schumanove deklaracije je Sodišče odprlo svoja vrata državljanom, da se lahko ti seznanijo z njegovim delovanjem. Na vodenih ogledih, ki so bili prvič na voljo tudi v virtualni obliki, so se državljani seznanili z vlogo in delovanjem obeh sodišč, življenjem sodne zadeve in službami institucije.

Slovesno odprtje Vrta večjezičnosti

Ob dnevu Evrope je bil slovesno odprt Vrt večjezičnosti, ki tvori podaljšek ploščadi ob instituciji. Ta nova zelena površina z različnimi rastlinskimi vrstami je poklon združenosti v raznolikosti prek jezikov in kultur ter predstavlja samo bistvo Sodišča.

Sodba *Meta Platforms Ireland/Komisija*

Splošno sodišče je ob upoštevanju spremljevalnih ukrepov, ki jih je sprejela Komisija (zlasti uvedba virtualne podatkovne sobe), zavrnilo tožbo družbe Meta Platforms Ireland in razsodilo, da je zahteva Komisije v okviru preiskave protikonkurenčnega ravnanja, naj se predložijo dokumenti, ki vsebujejo nekatere iskalne izraze, ustrezen ukrep za ohranitev konkurenčnega režima, ki se želi doseči s Pogodbama ([T-451/20](#)).

Junij

50. obletnica pristopa Danske in Irske

Leta 1973 sta Danska in Irska (skupaj z Združenim kraljestvom) vstopili v Evropsko unijo. Ti državi članici sta praznovali petdesetletnico svojega pristopa in prve širitve Evropske unije.

Prisega Vittoria Di Buccija, novega sodnega tajnika Splošnega sodišča

Sodniki Splošnega sodišča so kot sodnega tajnika te institucije s šestletnim mandatom imenovali Vittoria Di Buccija. Na tem mestu je nasledil Emmanuel Coulona.

Sprejetje strategije o umetni inteligenci

Sodišče je sprejelo [Strategijo za vključevanje orodij, ki temeljijo na umetni inteligenci](#). V tem dokumentu so navedeni cilji in načela uporabe teh orodij, ob čemer so podani pregled njihovih glavnih tveganj in predlogi za upravljanje.

Julij

10. obletnica pristopa Hrvaške k Evropski uniji

Hrvaška je 1. julija 2013 kot doslej zadnja država članica vstopila v Evropsko unijo. Deset let zatem, januarja 2023, je ta država vstopila tudi v euroobmočje in schengensko območje. Ta zgodovinski korak je bil obeležen s slovesnostjo v veliki razpravni dvorani Sodišča.

Sodba Meta Platforms in drugi

Sodišče je na predlog nemškega sodišča razsodilo, da lahko nacionalni organ, pristojen za konkurenco, v okviru preizkusa zlorabe prevladujočega položaja ugotovi kršitev Splošne uredbe o varstvu podatkov (SUVP) ([C-252/21](#)).

September

Konferenca „Združeni v raznolikosti II“ v Haagu

Ob tej drugi izvedbi konferenc „EUUnited“ se je delegacija Sodišča v Haagu srečala s sodniki nacionalnih ustavnih in vrhovnih sodišč ter sodniki Evropskega sodišča za človekove pravice, kjer je potekala razprava na temo pravne države in potrebe po ohranitvi ustavne raznolikosti držav članic.

Prisega dveh novih članov Splošnega sodišča

Saulius Lukas Kalėda (Litva) in Louise Spangsberg Grønfeldt (Danska) sta na slavnostni seji podala prisego ob nastopu mandata na mestu sodnikov Splošnega sodišča.

Simpozij o večjezičnosti na Sodišču

Predavatelji in udeleženci simpozija so razpravljali o uporabi novih in učinkovitih orodij za delo strokovnjakov na področju pravnega prevajanja in tolmačenja, pri čemer je bil glavni poudarek na tehnološkem napredku.

Oktober

Predaja umetniških del Narodne galerije Slovenije

Narodna galerija Slovenije je ob obisku predsednice Republike Slovenije, Nataše Pirc Musar, na Sodišču tej instituciji posodila tri umetniška dela – *Poletje* in *Zima* Tuga Šušnika ter *Lipicanec* Janeza Boljke – da se ta razstavijo v njegovih prostorih.

November

Forum sodnikov

Sodniki nacionalnih sodišč so se srečali na Sodišču, kjer so razpravljali o različnih temah, kot so postopek predhodnega odločanja, pojem neodvisnosti sodstva v pravu Unije, varstvo potrošnikov in pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah.

Slovesna obveza osmih novih članov Evropskega javnega tožilstva

Pred Sodiščem so se ob začetku mandata pri Evropskem javnem tožilstvu slovesno obvezali José António Lopes Ranito, Ignacio de Lucas Martín, Miranda de Meijer, Gedgaudas Norkūnas, Anne Pantazi Lamprou, Nikolaos Paschalis, Ursula Schmudermayer in Andrea Venegoni.

December

Politični dogovor o delnem prenosu pristojnosti za predhodno odločanje na Splošno sodišče

Na srečanju v okviru „kvadriloga“ med predstavniki Evropskega parlamenta, Sveta Evropske unije, Evropske komisije in Sodišča je bil dosežen politični dogovor o predlogu Sodišča, naj se pristojnost za predhodno odločanje delno prenese na Splošno sodišče.

Sodba *European Superleague Company*

Sodišče je v odgovor na vprašanje španskega sodišča razsodilo, da je treba regulativne in nadzorne pristojnosti ter pristojnosti sankcioniranja, ki jih imata FIFA in UEFA, kar zadeva potencialno konkurenčna nogometna tekmovanja med klubi, kot je Superliga, izvajati pregledno, objektivno, nediskriminatorno in sorazmerno, da ne pride do kršitve konkurenčnega prava in svobode opravljanja storitev ([C-333/21](#)).

Dan ozaveščanja o invalidnosti na Sodišču

Institucija, ki se celovito loteva izzivov, povezanih z dostopnostjo in vključevanjem, je organizirala delavnice in spletne seminarje, s katerimi je želela svoje zaposlene ozavestiti o pravicah invalidov.

| B Leto v številkah

Institucija leta 2023

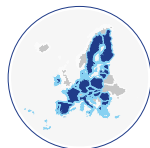

81 sodnikov iz **27** držav članic

Sodišče

27 sodnikov

Splošno sodišče

54 sodnikov

11 generalnih
pravobranilcev

Proračun: **487** milijonov EUR

2302
uradnikov in uslužbencev

60 %
žensk

40 %
moških

Po zastopanosti žensk na odgovornih položajih v upravi je Sodišče v zgornjem povprečju evropskih institucij.

Ženske zasedajo:

55 % delovnih mest administratorjev

43 % srednjih in višjih vodstvenih delovnih mest

Sodno leto (Sodišče in Splošno sodišče)

2092 * vloženih zadev

1687 rešenih zadev

2990 * nerešenih zadev

Povprečno trajanje postopkov: **17,2** meseca

e-Curia

Odstotek procesnih aktov, vloženih prek aplikacije e-Curia:

89 % Sodišče

94 % Splošno sodišče

10.502 računov za dostop do aplikacije e-Curia

e-Curia je računalniška aplikacija, ki zastopnikom strank v zadevah, vloženih pri Sodišču in Splošnem sodišču, in nacionalnim sodiščem v okviru predloga za sprejetje predhodne odločbe, vloženega pri Sodišču, omogoča, da procesne akte s sodnima tajništva izmenjujejo izključno po elektronski poti.

e-Curia: aplikacija, ki omogoča izmenjavo sodnih pisanj

[Oglejte si videoposnetek na spletni strani YouTube](#)

* Konec leta 2023 je bila pri Splošnem sodišču vložena izredna serija 404 v bistvu enakih zadev, ki so se nanašale na pridobljene pravice ali pričakovane pravice v sistemu dodatnega pokojninskega zavarovanja evropskih poslancev. Te zadeve so bile združene. Če jih štejemo za eno samo zadevo, neto število znaša 1689 vloženih zadev in 2587 nerešenih zadev.

Jezikovne službe

Sodišče mora biti kot večjezična sodna institucija sposobno obravnavati zadevo ne glede na to, v katerem uradnem jeziku Unije je bila vložena. Nato zagotovi razširjanje svoje sodne prakse v vseh uradnih jezikih Unije.

24 jezikov postopka

552 jezikovnih kombinacij

611 pravnikov lingvistov za prevajanje pisnih dokumentov

1.290.000 strani za prevod

1.268.000 prevedenih strani

647 obravnav in sej, na katerih je bilo zagotovljeno simultano tolmačenje

70 tolmačev za obravnave in seje

Večjezičnost na SEU – zagotavljanje enakosti dostopa do pravnega varstva

[Oglejte si videoposnetek na spletni strani YouTube](#)

Na Sodišču prevajanje poteka ob upoštevanju obvezne jezikovne ureditve, ki določa možnost uporabe 24 uradnih jezikov Evropske unije. Dokumenti, ki se prevajajo, so visoko strokovna pravna besedila. Jezikovna služba Sodišča zato zaposluje samo **pravnike lingviste**, ki imajo končano pravno izobrazbo in poglobljeno znanje še vsaj dveh uradnih jezikov poleg maternega.

2

Sodna dejavnost

A Sodišče v letu 2023

Pri Sodišču je mogoče vložiti predvsem:

- **predloge za sprejetje predhodne odločbe**

Kadar nacionalno sodišče dvomi o razlagi določbe Unije ali o njeni veljavnosti, prekine postopek, ki poteka pred njim, in se obrne na Sodišče. Ko nacionalno sodišče z odločbo, ki jo sprejme Sodišče, prejme pojasnila, lahko reši spor, ki mu je predložen. Za zadeve, v katerih je treba odgovor podati v zelo kratkem času (na primer na področju azila, nadzora mej, ugrabitve otrok itd.), je predviden **nujni postopek predhodnega odločanja („PPU“)**;

- **direktne tožbe**, s katerimi se želi doseči:

- razglasitev ničnosti akta Unije („**ničnostna tožba**“) ali
- ugotovitev, da država članica ni izpolnila obveznosti iz prava Unije („**tožba zaradi neizpolnitve obveznosti**“). Če država članica ne spoštuje sodbe, s katero je bila ugotovljena neizpolnitev njene obveznosti, ji lahko Sodišče na podlagi druge tožbe, poimenovane tožba zaradi „**dvojne neizpolnitve obveznosti**“, naloži plačilo denarne sankcije;

- **pritožbe** zoper odločbe Splošnega sodišča, ki lahko vodijo do tega, da Sodišče odločbo Splošnega sodišča razveljavi;

- **predloge za izdajo mnenja** glede združljivosti sporazuma, ki ga namerava Unija skleniti s tretjo državo ali mednarodno organizacijo, s Pogodbama (tak predlog lahko vloži država članica ali evropska institucija).

Dejavnost in razvoj Sodišča

Koen Lenaerts

predsednik Sodišča Evropske
unije

Zadnje mesece leta 2023 so zaznamovala pogajanja o zakonodajnem predlogu, ki ga je Sodišče novembra 2022 naslovilo na Evropski parlament in Svet, da bi se, prvič, na Splošno sodišče prenesla pristojnost Sodišča za predhodno odločanje na šestih posebnih področjih (davek na dodano vrednost, trošarine, carinski zakonik, tarifna uvrstitev blaga v kombinirano nomenklaturu, odškodnina in pomoč potnikom ter sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov) in, drugič, razširilo področje uporabe mehanizma predhodne dopustitve pritožb zoper odločbe Splošnega sodišča, ki je začel veljati maja 2019. Namen tega zakonodajnega predloga je, da se v interesu pravnih subjektov za kakovostne sodne odločbe, izdane v razumnih rokih, zagotovi boljša uravnoteženost delovne obremenitve med Sodiščem in Splošnim sodiščem, na katerem od julija

821

vloženih zadev

518 postopkov predhodnega
odločanja, od teh **2** PPU

**Glavne države članice, iz
katerih izvirajo predlogi:**

Nemčija	94
Bolgarija	51
Poljska	48
Italija	43
Romunija	40

60 direktnih tožb, od teh:
49 tožb zaradi neizpolnitve
obveznosti in **3** tožbe zaradi
„dvojne neizpolnitve obveznosti“

231 pritožb zoper odločbe
Splošnega sodišča

8 prošenj za brezplačno pravno
pomoč

2022 delujeta po dva sodnika na državo članico (ali skupno 54 sodnikov).

Sodišče se bo tako lahko bolj osredotočilo na svoje osrednje naloge ustavnega in vrhovnega sodišča Unije. Po vzoru teh zadnjih let so namreč za spore, sprožene pred Sodiščem, in sicer bodisi v okviru postopkov predhodnega odločanja bodisi na podlagi direktnih tožb (zlasti tožb zaradi neizpolnitve obveznosti), značilne občutljive tematike, o katerih mora redno odločati veliki senat, kot so zaščita vrednot pravne države v okviru nacionalnih pravosodnih reform, azilna politika in politika priseljevanja, varstvo osebnih podatkov in uporaba pravil o konkurenci v digitalni dobi, boj proti diskriminaciji ali okoljski, energetski in podnebni izzivi.

Kar zadeva delni prenos pristojnosti za predhodno odločanje na Splošno sodišče, bo ta temeljil na dveh osnovnih načelih, ki ju narekujejo premisleki v zvezi s pravno varnostjo, hitrim obravnavanjem in preglednostjo, to sta načelo „vse na enem mestu“, v skladu s katerim bo treba vsak predlog za sprejetje predhodne odločbe vedno vložiti pri Sodišču, ki bo odločilo, ali zadeva za predhodno odločanje spada izključno na eno ali več zgoraj navedenih posebnih področij, in načelo popolnega prenosa vseh zadev za predhodno odločanje, ki se navezujejo izključno na eno ali drugo od teh posebnih področij. Če pa zadeva ne spada izključno na ta področja, zlasti ker se z njo odpirajo neodvisna vprašanja razlage primarnega prava ali Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, jo bo obravnavalo Sodišče.

Prenos zadeve za predhodno odločanje na Splošno sodišče vseeno ne bo posegal v možnost tega sodišča, da zadevo vrne v odločanje Sodišču, če meni, da je glede te zadeve potrebna načelna odločitev, ali v možnost, da Sodišče izjemoma preverja odločitve Splošnega sodišča, če obstaja resno tveganje, da bosta prizadeti enotnost ali doslednost prava Unije.

Po več mesecih preučevanja in pogajanj je bil decembra 2023 glede tega zakonodajnega predloga dosežen politični dogovor.

Stranka, ki ne zmore plačati stroškov postopka, lahko zaprosi za brezplačno pravno pomoč.

V okviru tega dogovora je bilo med drugim predvideno, da bodo vloge ali pisna stališča, ki jih vloži stranka, ki se je udeležila postopka predhodnega odločanja, objavljene na spletnem mestu Sodišča v razumnem roku po končanju zadeve, razen če ta stranka tej objavi nasprotuje.

Natančen koledar uradnega sprejetja sprememb Statuta Sodišča Evropske unije in datum začetka veljavnosti teh sprememb v času nastajanja tega besedila še nista dokončno znana in ostalo je še nekaj dela, ki ga treba končati zlasti v zvezi s spremembo poslovnikov Sodišča in Splošnega sodišča, ki jo zahteva izvedba te reforme. Vseeno pa ta načelna odobritev odpira vrata na novo določenim obrisom delovanja sodišč Unije v letih, ki prihajajo.

Z vidika sestave je bilo Sodišče v letu 2023 deležno spremembe, povezane z odhodom generalnega pravobranilca G. Pitruzzelle, potem ko je bil imenovan za sodnika italijanskega ustavnega sodišča.

Kar zadeva statistične podatke za preteklo leto, ti znova kažejo, da intenzivnost dejavnosti Sodišča iz preteklih let ne popušča. Tako je bilo leta 2023 na Sodišču vloženih 821 zadev, kar je nekaj več kot v letu 2022, in končanih 783 zadev, kar je številka, ki je dokaj podobna tistim iz preteklih treh let. Povprečno trajanje postopkov, če se upoštevajo vse vrste zadev skupaj, je znašalo 16,1 meseca, število nerešenih zadev na dan 31. decembra 2023 pa je bilo 1149.

783

rešenih zadev

532 postopkov predhodnega odločanja, od teh

4 PPU

36 direktnih tožb, od teh **18** ugotovljenih

neizpolnitev obveznosti proti **13** državam

članicam

3 sodbe zaradi „dvojne neizpolnitve obveznosti“

201 pritožba zoper odločbe Splošnega sodišča,

od katerih jih je

37 pripeljalo do razveljavitve odločbe

Splošnega sodišča

Povprečno trajanje postopkov: **16,1 meseca**

Povprečno trajanje nujnih postopkov
predhodnega odločanja: **4,3 meseca**

1149

nerešenih zadev 31. decembra 2023

Glavna obravnavana področja:

državne pomoči in konkurenca **143**

območje svobode, varnosti in pravice **118**

približevanje zakonodaj **88**

obdavčenje **83**

varstvo potrošnikov **76**

prevoz **63**

okolje **51**

načela prava Unije **50**

socialna politika **47**

intelektualna lastnina **47**

[\(+\)](#) [Oglejte si podrobne statistične podatke Sodišča.](#)

Člani Sodišča

Sodišče sestavlja 27 sodnikov in 11 generalnih pravobranilcev.

Sodnike in generalne pravobranilce v medsebojnem soglasju imenujejo vlade držav članic po posvetovanju z odborom, ki poda mnenje o ustreznosti kandidatov za opravljanje nalog sodnika in generalnega pravobranilca. Njihov mandat traja šest let z možnostjo ponovnega imenovanja.

Izbrani so med osebami, katerih neodvisnost je nedvomna in ki izpolnjujejo pogoje za imenovanje na najvišje sodniške položaje v svojih državah ali so priznani pravniki.

Sodniki opravljajo svoje naloge popolnoma nepristransko in neodvisno.

Sodniki Sodišča izmed sebe izvolijo predsednika in podpredsednika. Sodniki in generalni pravobranilci imenujejo sodnega tajnika za šest let.

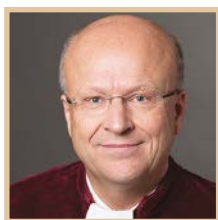

Naloga generalnih pravobranilcev je, da v zadevah, ki so jim predložene, popolnoma nepristransko in neodvisno podajo pravno mnenje, imenovano „sklepni predlogi“. To mnenje ni zavezujoče, prinaša pa dopolnjujoč pogled na predmet spora.

V letu 2023 na Sodišče Evropske unije ni bil imenovan noben nov član.

K. Lenaerts
predsednik

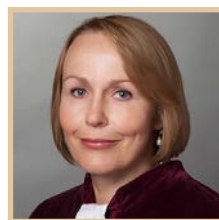
L. Bay Larsen
podpredsednik

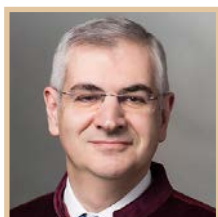
A. Arabadjiev
predsednik prvega
senata

A. Prechal
predsednica drugega
senata

K. Jürimäe
predsednica tretjega
senata

C. Lycourgos
predsednik četrtega
senata

E. Regan
predsednik petega
senata

M. Szpunar
prvi generalni
pravobranilec

T. von Danwitz
predsednik šestega
senata

F. Biltgen
predsednik sedmega
senata

**N. J. Cardoso
da Silva Piçarra**
predsednik osmega
senata

Z. Csehi
predsednik desetega
senata

**O. Spineanu-
Matei**
predsednica devetega
senata

J. Kokott
generalna
pravobranilka

M. Ilešič
sodnik

J.-C. Bonichot
sodnik

M. Safjan
sodnik

S. Rodin
sodnik

**M. Campos
Sánchez-
Bordona**
generalni
pravobranilec

P. G. Xuereb
sodnik

L. S. Rossi
sodnica

I. Jarukaitis
sodnik

P. Pikamäe
generalni
pravobranilec

A. Kumin
sodnik

N. Jääskinen
sodnik

N. Wahl
sodnik

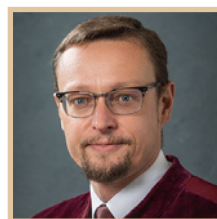
**J. Richard
de la Tour**
generalni
pravobranilec

A. Rantos
generalni
pravobranilec

I. Ziemele
sodnica

J. Passer
sodnik

D. Gratsias
sodnik

**M. L. Arastey
Sahún**
sodnica

A. M. Collins
generalni
pravobranilec

M. Gavalec
sodnik

N. Emiliou
generalni
pravobranilec

T. Čapeta
generalna
pravobranilka

L. Medina
generalna
pravobranilka

A. Calot Escobar
sodni tajnik

Protokolarni vrstni red od 15. novembra 2023

| B Splošno sodišče v letu 2023

Splošnemu sodišču se lahko na prvi stopnji v odločanje predložijo predvsem **direktne tožbe** zoper akte institucij, organov, uradov in agencij Evropske unije, ki jih vložijo fizične ali pravne osebe (posamezniki, družbe, združenja itd.), kadar se ti akti nanje **posamično in neposredno nanašajo**, in države članice, ter direktne tožbe za povrnitev škode, ki so jo povzročile institucije ali njihovi zaposleni.

Velik del sporov pred njim je **gospodarske narave**: intelektualna lastnina (znamke in modeli Evropske unije), konkurenca, državne pomoči ter bančni in finančni nadzor.

Splošno sodišče je prav tako pristojno za odločanje o sporih s področja javnih uslužbencev med Evropsko unijo in njenimi zaposlenimi.

Zoper **odločbe** Splošnega sodišča **je mogoče** pri Sodišču **vložiti pritožbo**, omejeno na pravna vprašanja. V zadevah, v katerih je že bila opravljena dvojna preučitev (s strani neodvisnega odbora za pritožbe in Splošnega sodišča), Sodišče dopusti pritožbo le, če ta pritožba odpira vprašanje, ki je pomembno za enotnost, doslednost ali razvoj prava Unije.

Marc van der Woude
predsednik Splošnega sodišča

Dejavnost in razvoj Splošnega sodišča

V letu 2023 je reforma Splošnega sodišča, s katero je bila predvidena podvojitev števila njegovih sodnikov ([Uredba št. 2015/2422](#)), dosegla svoj polni učinek. To potrjujejo statistični podatki tega sodišča. Splošno sodišče je končalo 904 zadev ob 868 vloženih zadevah (če se ne upoštevajo 404 enake zadeve, vložene ob koncu leta), s čimer se je število nerešenih zadev zmanjšalo. Poleg tega je bilo povprečno trajanje postopkov ohranjeno na zadovoljivi ravni, saj povprečje znaša 18,2 meseca, kar kaže na učinkovito vodenje zadev.

Hkrati je Splošno sodišče okrepilo svojo prakso dodeljevanja večjega števila zadev razširjenim sestavam. V letu 2023 so 13,6 % zadev končale razširjene sestave, ki jim je bilo dodeljeno kar 120 zadev. Nekatere izjemno pomembne zadeve Splošno sodišče zdaj brez oklevanja dodeli svojemu velikemu senatu, ki ga sestavlja 15 sodnikov. Natančneje, Splošno sodišče je v okviru te pomembne sestave izdalo sodbo v zadevi *Venezuela/Svet* v zvezi z omejevalnimi ukrepi, ki jih je Svet Evropske unije sprejel zoper venezuelska podjetja in državljane ([T-65/18 RENV](#); glej poglavje „Pregled najpomembnejših sodb leta“). Velikemu senatu so bile dodeljene tudi štiri zadeve, ki so jih štiri evropske sodniške organizacije vložile glede poljskega nacionalnega načrta za okrevanje in odpornost (od T-530/22 do T-533/22), ter dve zadevi v zvezi z omejevalnimi ukrepi, ki

1271 *

vloženih zadev

1148

direktnih tožb, od teh:

intelektualna in
industrijska lastnina **309**

javni uslužbenci EU **75**

državne pomoči in
konkurenca **23**

13

tožb, ki so jih vložile države

članice

65

prošenj za brezplačno pravno

pomoč

Stranka, ki ne zmore plačati
stroškov postopka, lahko zaprosi za
brezplačno pravno pomoč.

jih je Evropska unija uvedla zoper Rusijo zaradi vojne v Ukrajini (T-635/22 in T-644/22).

Te zadovoljive rezultate je deloma mogoče pripisati stalnosti sestave Splošnega sodišča. V letu 2023 sta namreč samo dva od njegovih sodnikov zapustila funkcijo, in sicer sodnika S. Frimodt Nielsen in V. Valančius, ki sta ju nadomestila sodnik S. L. Kalèda in sodnica L. Spangsberg Grønfeldt. Naj se jima tu zahvalim za njun prispevek k učinkovitemu izvajanju sodne oblasti Unije. Leto 2023 sta zaznamovala tudi odhod sodnega tajnika E. Coulona po 18 letih njegovega koristnega in zvestega službovanja ter prihod njegovega naslednika, V. Di Buccijsa. Ob odhodu E. Coulona je bil organiziran [simpozij o procesnem pravu Unije](#), ki je združeval poklone in govore na visoki ravni.

Splošno sodišče je vse leto 2023 nadaljevalo svoj proces modernizacije, zlasti da bi izboljšalo obravnavanje najbolj obsežnih in kompleksnih zadev. Te zadeve, navadno s področja gospodarskega in finančnega prava, zahtevajo proaktiven in prilagojen pristop tako na ravni razporejanja virov kot z vidika načrtovanja dela. Ta pristop, v katerega bodo vključeni zastopniki strank, bo omogočil krajše trajanje postopka in bolj usmerjeno odzivanje na pričakovanja strank.

Poleg tega se je Splošno sodišče, da bi v celoti odgovorilo na legitimna pričakovanja pravnih subjektov zaradi obetov glede delnega prenosa pristojnosti za predhodno odločanje na nekaterih posebnih področjih in glede razširitve mehanizma predhodne dopustitve pritožb, vse leto 2023 ukvarjalo s potrebnimi spremembami načina svoje organizacije in s svojimi prihodnjimi postopkovnimi pravili.

* Konec leta 2023 je bila pri Splošnem sodišču vložena izredna serija 404 v bistvu enakih zadev, ki so se nanašale na pridobljene pravice ali pričakovane pravice v sistemu dodatnega pokojninskega zavarovanja evropskih poslancev. Te zadeve so bile združene. Če jih štejemo za eno samo zadevo, neto število znaša 868 vloženih zadev (745 direktnih tožb) in 1438 nerešenih zadev.

Savvas S. Papasavvas

podpredsednik Splošnega sodišča

Novosti v sodni praksi

Spori pred Splošnim sodiščem se neprestano razvijajo. Skozi tožbe, ki jih vlagajo pravni subjekti, vsaka sodba doprinese kamenček v izgradnjo sodne prakse. Leto 2023 ni bilo izjema od pravila, saj je Splošno sodišče obravnavalo nova vprašanja na tradicionalnih področjih, vendar tudi postavilo temelje v sporih, ki se šele razvijajo. Bilo je tudi priložnost, da se veliki senat sestane v zvezi s posebnim vprašanjem skupne zunanje in varnostne politike.

Vse od ustanovitve Splošnega sodišča v okvir sporov, ki so mu zaupani, spada nadzor nad uporabo pravil o konkurenci. Tako se Splošno sodišče ponša s posebno strokovnostjo na tem področju. Ker pa se pravno okolje na tem področju – tako kot na drugih – ves čas spreminja, so mu v preučitev vedno znova predložena povsem nova vprašanja. Tak je med drugim primer sodbe z dne 24. maja 2023, *Meta Platforms Ireland/Komisija* (T-451/20), v kateri je Splošno sodišče prvič preučilo zakonitost zahteve po informacijah z iskalnimi izrazi na podlagi [Uredbe št. 1/2003](#) in zakonitost postopka v zvezi z virtualno podatkovno sobo za ravnanje z dokumenti, ki vsebujejo občutljive osebne podatke. Splošno sodišče se je moralo prepričati, da je Komisija svojo

zahtevo omejila le na informacije, potrebne za preverjanje domnevnih kršitev, ki so upravičevale izvedbo njene preiskave (glej članek „Fokus“).

Podobno so se zanimiva in nova vprašanja pojavljala na sicer tradicionalnem in nadzorovanem področju ureditve nepogodbene odgovornosti Evropske unije. Pri Splošnem sodišču je bila namreč vložena tožba za povrnitev premoženjske in nepremoženjske škode, ki naj bi jo utrpela družba International Management Group, ker je bilo v medijih razkrito poročilo o preiskavi v zvezi z njenim pravnim statusom, ki ga je pripravil Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF). Tožeča stranka je zatrjevala nezakonitost ravnanj Komisije, s katero je sklenila več sporazumov, in ravnanj urada OLAF. Ob tej priložnosti je Splošno sodišče v sodbi z dne 28. junija 2023, *IMG/Komisija* (T-752/20), pojasnilo, katere pogoje je treba izpolniti, da se dokaže dovolj resna kršitev pravnega pravila, s katerim so posameznikom podeljene pravice.

Na seznamu sporov, ki se šele razvijajo, se visoko uvrščajo bančne in finančne zadeve. Natančneje, Splošno sodišče mora odločati o vse več tožbah, ki so posledica uvedbe enotnega mehanizma za reševanje leta 2014. Ta mehanizem določa okvir za upravljanje bančnih kriz za reševanje pomembnih bank v nekaterih državah članicah. Opira se zlasti na Enotni odbor za reševanje, katerega naloga je pripraviti in izvajati reševanje bank, ki propadajo ali bodo verjetno propadle. Zlasti se je Splošno sodišče z več sodbami, izdanimi 22. novembra 2023, prvič izreklo o predlogu za razglasitev ničnosti sklepa Enotnega odbora za reševanje o morebitnem nadomestilu zadevnim delničarjem in upnikom po reševanju banke ([združene zadeve](#) T-302/20, T-303/20 in T-307/20, *Del Valle Ruiz in drugi/EOR*, ter zadeve T-304/20, *Molina Fernández/EOR*, T-330/20, *ACMO in drugi/EOR*, in T-340/20, *Galván Fernández-Guillén/EOR*).

Nazadnje, med novostmi v sodni praksi, ki so zaznamovale preteklo leto, bi bilo težko spregledati

sodbo z dne 13. septembra 2023, *Venezuela/Svet* ([T-65/18 RENV](#); glej poglavje „Pregled najpomembnejših sodb leta“). Splošno sodišče se je v okviru velikega senata opredelilo do zakonitosti omejevalnih ukrepov zoper tretjo državo, v tem primeru Venezuelo, zaradi stalnega poslabševanja razmer v tej državi glede demokracije, pravne države in človekovih pravic. V tem okviru je moralo Splošno sodišče odločiti o občutljivih vprašanjih v zvezi s pravico te tretje države do izjave in o domnevnih kršitvah mednarodnega prava, ki jih je ta zatrjevala.

Llancoelly

904

rešene zadeve

786

direktnih tožb, od teh:

intelektualna in industrijska lastnina **278**

državne pomoči in konkurenca **163**

javni uslužbenci EU **66**

14 tožb, ki so jih vložile države članice

Povprečno trajanje postopkov: **18,2 meseca**

Delež odločb, zoper katere je bila vložena
pritožba pri Sodišču: **31 %**

1841

nerešenih zadev (31. decembra 2023)

Glavna obravnavana področja:

pravo institucij **543**

intelektualna in industrijska lastnina **330**

ekonomska in monetarna politika **238**

državne pomoči in konkurenca **176**

omejevalni ukrepi **116**

javni uslužbenci EU **111**

dostop do dokumentov **35**

javno zdravje **32**

kmetijstvo **30**

trgovinska politika **29**

[Oglejte si podrobne
statistične podatke
Splošnega sodišča.](#)

Člani Splošnega sodišča

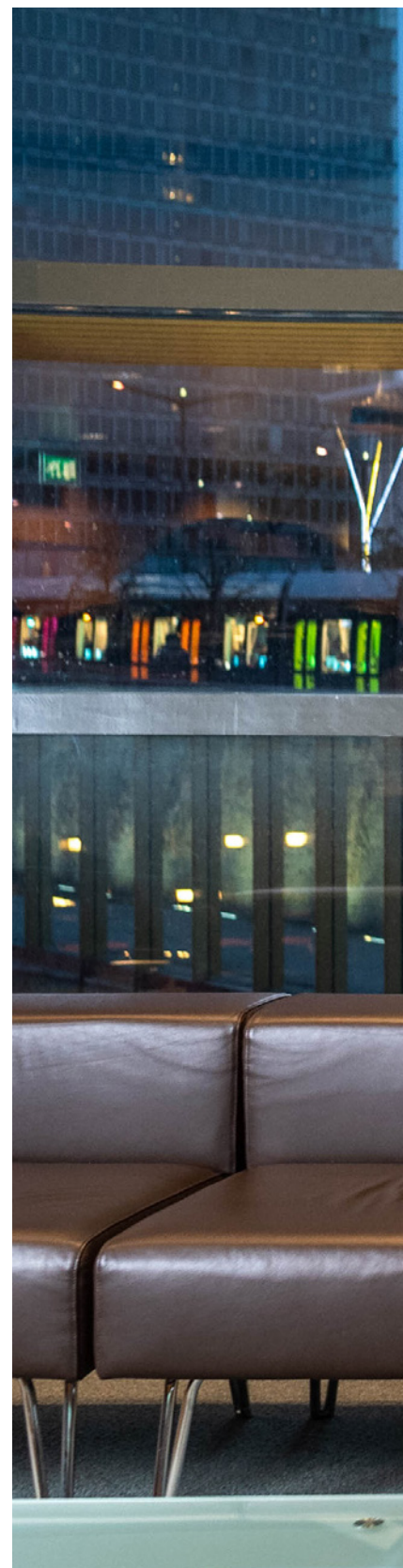
Splošno sodišče je sestavljeno iz dveh sodnikov iz vsake države članice.

Sodniki so izbrani med osebami, katerih neodvisnost je nedvomna in ki izpolnjujejo pogoje za imenovanje na visoke sodniške položaje. Vlade držav članic jih v medsebojnem soglasju imenujejo po posvetovanju z odborom, pristojnim za izdajo mnenja o ustreznosti kandidatov. Njihov mandat traja šest let z možnostjo ponovnega imenovanja. Sodniki izmed sebe za tri leta izvolijo predsednika in podpredsednika. Sodnega tajnika imenujejo za mandat šestih let.

Sodniki svoje naloge opravljajo popolnoma nepristransko in neodvisno.

Junija 2023 je bil za sodnega tajnika Splošnega sodišča imenovan Vittorio Di Bucci.

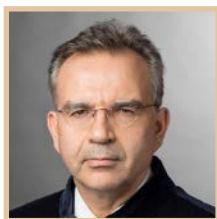
Septembra 2023 sta funkcijo na Splošnem sodišču nastopila en sodnik in ena sodnica: Saulius Lukas Kalėda (Litva) in Louise Spangsberg Grønfeldt (Danska).

M. van der Woude
predsednik

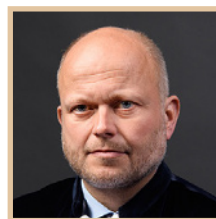
S. S. Papasavvas
podpredsednik

D. Spielmann
predsednik prvega
senata

A. Marcoulli
predsednica drugega
senata

F. Schalin
predsednik tretjega
senata

**R. da Silva
Passos**
predsednik četrtega
senata

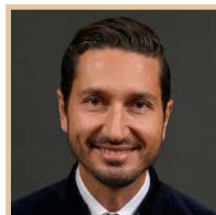
J. Svenningsen
predsednik petega
senata

M. J. Costeira
predsednica šestega
senata

**K. Kowalik-
Bańczyk**
predsednica sedmega
senata

A. Kornezov
predsednik osmega
senata

L. Truchot
predsednik devetega
senata

O. Porchia
predsednica desetega
senata

M. Jaeger
sodnik

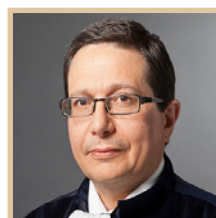
H. Kanninen
sodnik

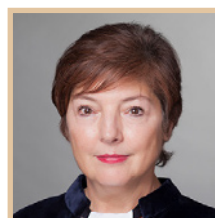
J. Schwarcz
sodnik

M. Kancheva
sodnica

E. Buttigieg
sodnik

V. Tomljenović
sodnica

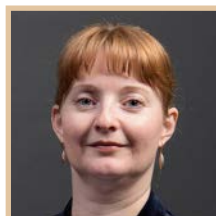
S. Gervasoni
sodnik

L. Madise
sodnik

N. Półtorak
sodnica

I. Reine
sodnica

P. Nihoul
sodnik

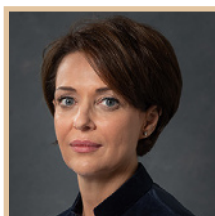
U. Öberg
sodnik

C. Mac Eochaidh
sodnik

G. De Baere
sodnik

R. Frendo
sodnica

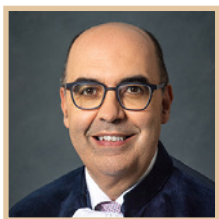
T. R. Pynnä
sodnica

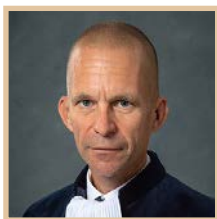
J. C. Laitenberger
sodnik

R. Mastroianni
sodnik

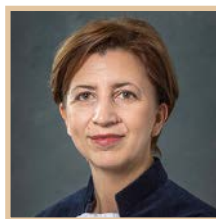
J. Martín y Pérez de Nanclares
sodnik

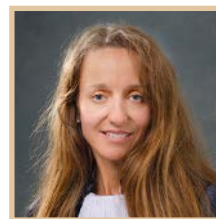
G. Hesse
sodnik

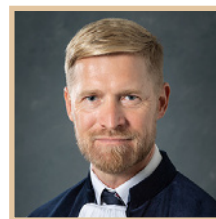
M. Sampol Pucurull
sodnik

M. Stancu
sodnica

P. Škvařilová-Pelzl
sodnica

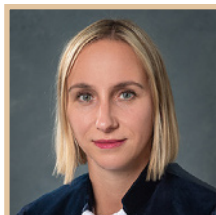
I. Nõmm
sodnik

G. Steinfatt
sodnica

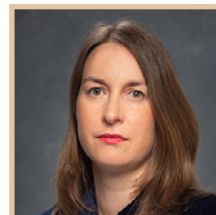
R. Norkus
sodnik

T. Perišin
sodnica

D. Petrlík
sodnik

M. Brkan
sodnica

P. Zilgalvis
sodnik

K. Kecsmár
sodnik

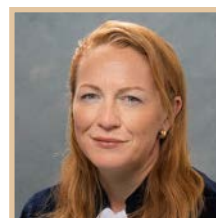
I. Gâlea
sodnik

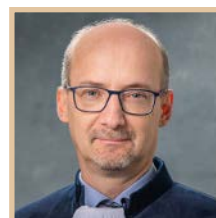
I. Dimitrakopoulos
sodnik

D. Kukovec
sodnik

S. Kingston
sodnica

T. Tóth
sodnik

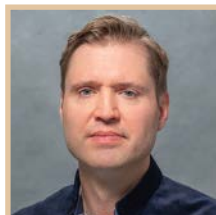
B. Ricziová
sodnica

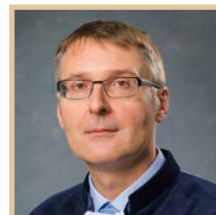
E. Tichy-Fisslberger
sodnica

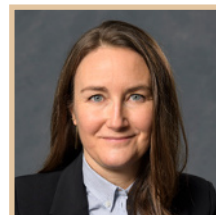
W. Valasidis
sodnik

S. Verschuur
sodnik

S. Lukas Kalėda
sodnik

L. Spangsberg Grønfeld
sodnica

V. Di Bucci
sodni tajnik

Protokolarni vrstni red od 27. septembra 2023

| C Sodna praksa v letu 2023

Fokus Interakcija med varstvom osebnih podatkov in konkurenčnim pravom

Sodba *Meta Platforms in drugi* z dne 4. julija 2023 ([C-252/21](#))

Nemški zvezni urad za varstvo konkurence je družbam iz skupine Meta prepovedal, da bi se uporaba družbenega omrežja Facebook za uporabnike v Nemčiji pogojevala z obdelavo njihovih podatkov „off Facebook“ brez njihove privolitve. Menil je, da obdelava zadevnih podatkov ni bila v skladu s Splošno uredbo o varstvu podatkov (SUVP) in je zato pomenila zlorabo prevladujočega položaja skupine Meta.

Sodišče, pri katerem je nemško sodišče v okviru spora, ki ga je začela skupina Meta zoper to prepoved, vložilo predlog za sprejetje predhodne odločbe, je razsodilo, da ima organ države članice, pristojen za konkurenco, pravico, da v okviru preiskave o zlorabi prevladujočega položaja ugotovi kršitev SUVP. Vendar pa mora lojalno sodelovati s posebnimi nadzornimi organi, ustanovljenimi s to uredbo. Če je bilo obravnavano ravnanje že predmet odločitve teh organov ali Sodišča, je organ, pristojen za konkurenco, vezan na njihove presoje v zvezi s SUVP.

Sodišče je odločilo tudi o vprašanju, ali je obdelava tako imenovanih „občutljivih“ podatkov, ki jo SUVP načeloma prepoveduje, izjemoma dovoljena v primerih, ko je posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, te podatke objavil. Odločilo je, da zgolj to, da uporabnik obišče spletna mesta ali aplikacije, ki bi lahko razkrile občutljive podatke, kot je raso ali etnično poreklo, politična mnenja, verska prepričanja ali spolna usmerjenost, nikakor ne pomeni, da sam objavi te podatke v smislu SUVP. Enako velja, kadar uporabnik vnese podatke ali klikne na izbirna polja, ki so integrirana, razen če je predhodno izrecno izrazil

SUVP

S Splošno uredbo o varstvu podatkov (SUVP) se je poenotilo pravo Unije na področju varstva osebnih podatkov ter določil enoten okvir zanj.

SUVP nalaga obveznosti vsaki organizaciji, javni ali zasebni, takoj ko začne zbirati osebne podatke na ozemlju Unije. Organizacijam, ki ne izpolnjujejo obveznosti iz SUVP, se lahko naložijo različne vrste kazni.

Unija v digitalni dobi s SUVP določa številne pravice oseb, kot so pravica do obveščenosti, do pozabe, do dostopa ali do izbrisa zbranih osebnih podatkov, kar pripomore h krepitvi varstva njihovega zasebnega življenja. Ko gre za varstvo podatkov, veljajo ta pravila za najstrožja na svetu.

svojo izbiro, da so podatki, ki se nanašajo nanj, javno dostopni neomejenemu številu oseb.

Dejstvo, da ima operater omrežja prevladujoč položaj, uporabniku ne preprečuje, da bi veljavno in svobodno privolil v obdelavo svojih podatkov. Ker pa ta prevladujoči položaj lahko vpliva na svobodno izbiro uporabnikov, je to pomemben element pri odločanju, ali je bila privolitve dejansko dana veljavno. Sodišče je dodalo, da mora operater dokazati obstoj te privolitve.

Podatki „off Facebook“

Družba Meta Platforms Ireland upravlja ponudbo spletnega družbenega omrežja Facebook v Uniji. Uporabniki tega omrežja ob vpisu v Facebook sprejmejo splošne pogoje, ki jih je določila ta družba, in s tem politike uporabe podatkov in piškotkov. Na podlagi teh politik družba Meta Platforms Ireland zbira podatke v zvezi z dejavnostmi uporabnikov znotraj in zunaj družbenega omrežja ter te podatke povezuje z računi zadevnih uporabnikov na Facebooku. Ti podatki, imenovani tudi podatki „off Facebook“, se nanašajo zlasti na obisk spletnih strani in aplikacij tretjih oseb ter uporabo drugih spletnih storitev, ki spadajo v skupino Meta (med drugim Instagram in WhatsApp). Zbrani podatki omogočajo personalizacijo oglasnih sporočil, namenjenih uporabnikom Facebooka.

Fokus Regulativna pristojnost FIFE in UEFA ter pravo Unije

Sodba *European Superleague Company* z dne 21. decembra 2023 ([C-333/21](#))

FIFA in UEFA sta mednarodni nogometni združenji, ki urejata profesionalni nogomet v Evropi. Sprejeli sta pravila, ki jima podeljujejo pooblastilo, da dovolita evropska nogometna klubska tekmovanja in izkoriščata različne s tem povezane medijske pravice. UEFA organizira tudi tekmovanja med evropskimi klubi, kot je na primer Liga prvakov.

Dvanajst evropskih nogometnih klubov je želelo vzpostaviti projekt novega nogometnega tekmovanja, imenovanega Superliga. Ta projekt bi lahko vplival na potek klubskih tekmovanj UEFA in izkoriščanje s tem povezanih medijskih pravic. FIFA in UEFA sta projektu nasprotovali ter sta klubom in igralcem, ki bi se odločili sodelovati v njem, zagrozili z naložitvijo sankcij.

Družba, ki je odgovorna za projekt, to je European Superleague Company, je pravila FIFE in UEFA izpodbijala pred sodiščem v Madridu, to pa je Sodišču postavilo vprašanja glede njihove združljivosti s pravom Unije, ki prepoveduje ovire za svobodno konkurenco in svobodo opravljanja storitev.

Sodišče je v skladu s svojo sodno prakso „Bosman“ poudarilo, da sta organizacija športnih tekmovanj in izkoriščanje s tem povezanih medijskih pravic gospodarski dejavnosti, ki spadata na področje uporabe prava Unije.

Odločilo je, da se morajo pooblastila za regulacijo, nadzor in sankcioniranje, ki jih imata FIFA in UEFA v zvezi z organizacijo potencialno konkurenčnih nogometnih tekmovanj, kot je projekt Superlige, da se s temi pooblastili ne bi kršila konkurenčno pravo Unije in svoboda opravljanja storitev, izvrševati pregledno, objektivno, nediskriminatorno in sorazmerno.

Poleg tega je Sodišče presodilo, da so pravila FIFE in UEFA v zvezi z izkoriščanjem medijskih pravic lahko v nasprotju s konkurenčnim pravom Unije, če ne koristijo različnim akterjem nogometa, na primer z zagotavljanjem solidarne prerazporeditve ustvarjenih prihodkov. Kot je poudarilo Sodišče, lahko ta pravila povzročajo škodo evropskim nogometnim klubom, podjetjem, ki so dejavna na medijskih trgih, ter potrošnikom in televizijskim gledalcem s tem, da jim preprečujejo, da bi imeli korist od novih tekmovanj, ki bi lahko bila inovativna ali zanimiva.

Sodna praksa „Bosman“

Sodišče je v prelomni sodbi *Bosman* z dne 15. decembra 1995 ([C-415/93](#)) odločilo, da izvajanje športne dejavnosti navadno pomeni gospodarsko dejavnost, ki spada na področje uporabe prava Unije. Presodilo je tudi, da prosto gibanje delavcev nasprotuje:

- klavzulam o državljanstvu, ki jih sprejmejo športna združenja in v skladu s katerimi lahko športni klubi na tekme uvrstijo le omejeno število profesionalnih igralcev, ki so državljani drugih držav članic, in
- prestopnim klavzulam, ki jih sprejmejo ta združenja in v skladu s katerimi profesionalnega igralca, ki je državljan države članice, po izteku pogodbe s klubom ne more zaposliti klub druge države članice, razen če ta klub nekdanjemu klubu plača nadomestilo.

Sodišče in šport

Od sodbe *Bosman* je imelo Sodišče večkrat priložnost odločati o pogojih za izvajanje športa z vidika gospodarskega prava Unije:

- klavzul o državljanstvu, ki so bile predmet sodbe *Bosman*, kar zadeva športnike, ki so državljani držav članic, prav tako ni mogoče uporabiti za športnike, ki prihajajo iz države, s katero je Unija sklenila sporazum o pridružitvi ali o partnerstvu (sodbi *Deutscher Handballbund* z dne 8. maja 2003 ([C-438/00](#)) in *Simutenkov* z dne 12. aprila 2005 ([C-265/03](#))),
- antidopinška pravila Mednarodnega olimpijskega komiteja spadajo na področje uporabe konkurenčnega prava Unije, vendar niso v nasprotju z njim, ker so nujna za zagotavljanje pravilnega poteka športnih tekmovanj (sodba *Meca-Medina in Majcen proti Komisiji* z dne 18. julija 2006 ([C-519/04 P](#))),
- nogometni klubi lahko za mlade igralce, ki so jih usposabljali, zahtevajo sorazmerno nadomestilo za usposabljanje, če želijo ti igralci svojo prvo poklicno pogodbo podpisati s klubom iz druge države članice (sodba *Olympique Lyonnais* z dne 16. marca 2010 ([C-325/08](#))).

Poudarek Varstvo osebnih podatkov in boj proti kršitvam na področju konkurence med podjetji

Sodba *Meta Platforms Ireland/Komisija* z dne 24. maja 2023 ([T-451/20](#))

Komisija je leta 2020 v okviru preiskave domnevnega protikonkurenčnega ravnanja skupine Facebook pri uporabi osebnih podatkov in upravljanju njene platforme družbenega omrežja zahtevala, da ji družba Meta Platforms Ireland predloži vse dokumente, ki so jih pripravile ali prejele tri njene odgovorne osebe in vsebujejo enega ali več posebnih izrazov.

Med temi izrazi so bili zlasti „big question“ (veliko vprašanje), „for free“ (brezplačno), „not good for us“ (ni dobro za nas) in „shut* down“ (zapreti).

Ker družba Meta teh informacij ni sporočila, ji je grozila morebitna dnevna globa v višini 8 milijonov EUR.

Družba Meta je na Splošnem sodišču Evropske unije izpodbijala zakonitost te zahteve Evropske komisije po informacijah. Družba Meta meni, da so bili taki iskalni izrazi očitno preveč nejasni in splošni ter so pomenili obsežno „iskanje na slepo“.

Preiskovalna pooblastila Komisije

Pravila Evropske unije o konkurenci prepovedujejo sporazume med podjetji, sklepe podjetniških združenj in usklajena ravnanja, ki bi lahko prizadeli trgovino med državami članicami in bi lahko preprečevali, omejevali ali izkrivljali konkurenco na notranjem trgu (člen 101 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU)). Podjetjem, ki imajo prevladujoč položaj na trgu, prepovedujejo tudi zlorabo tega položaja, na primer z zaračunavanjem nepoštenih cen, omejevanjem proizvodnje ali zavračanjem inovacij na škodo potrošnikov (člen 102 PDEU).

Uredba EU št. 1/2003 ima odločilno vlogo pri izvajanju pravil o konkurenci. Evropski komisiji daje široko preiskovalno pooblastilo. Komisija lahko zlasti izvaja preglede in opravlja razgovore z vsemi osebami, ki bi lahko imele koristne informacije.

Družba Meta je hkrati vložila predlog za izdajo začasne odredbe, s katero je želela odložiti zahtevo Komisije, dokler Splošno sodišče ne odloči o vsebini zadeve.

Predsednik Splošnega sodišča je 29. oktobra 2020 odločil o predlogu za izdajo začasne odredbe. Splošno sodišče je odredilo odložitev sklepa Evropske komisije, dokler ne bo uveden poseben postopek za predložitev zahtevanih dokumentov, ki niso bili povezani s poslovno dejavnostjo družbe Meta in so vsebovali tudi občutljive osebne podatke („zaščiteni dokumenti“). Na podlagi tega sklepa je Komisija uvedla postopek virtualne podatkovne sobe za te zaščitenе dokumente. V skladu s tem postopkom se lahko dokumenti vložijo v preiskovalni spis šele po tem, ko jih v tej virtualni sobi pregleda omejeno število članov ekipe, odgovorne za preiskavo, in odvetniki družbe Meta.

Splošno sodišče je 24. maja 2023 odločilo o vsebini zadeve. Tožbo družbe Meta je v celoti zavrnilo.

Splošno sodišče je v sodbi opozorilo na široka preiskovalna pooblastila Evropske komisije, da nadzira, ali podjetja spoštujejo pravila konkurence. V teh okoliščinah se lahko uporaba posebnih iskalnih izrazov izkaže za koristno.

META

Meta je multinacionalno tehnološko podjetje s sedežem v Združenih državah Amerike. Poleg Instagrama in WhatsAppa je eden njenih vodilnih izdelkov tudi družbeno omrežje Facebook, ki registriranim uporabnikom omogoča ustvarjanje profilov, nalaganje fotografij in videoposnetkov, pošiljanje sporočil in ohranjanje stikov z drugimi. Družba Meta ponuja tudi storitev spletnega oglaševanja, imenovano Facebook Marketplace, ki uporabnikom omogoča nakup in prodajo blaga.

Začasna odredba

Namen predloga za izdajo začasne odredbe je doseči takojšnji odlog izvršitve akta institucije, dokler se pritožbi obravnavata in se ne izda končna sodba. Da lahko predsednik Splošnega sodišča izda to začasno odredbo, se na prvi pogled pritožba ne sme zdeti resno neutemeljena. Predlagatelj mora tudi dokazati, da bi mu brez odloga izvršitve nastala resna in nepopravljiva škoda. Nazadnje je treba v odločbi uravnotežiti interes predlagatelja ter interese drugih strank in javni interes.

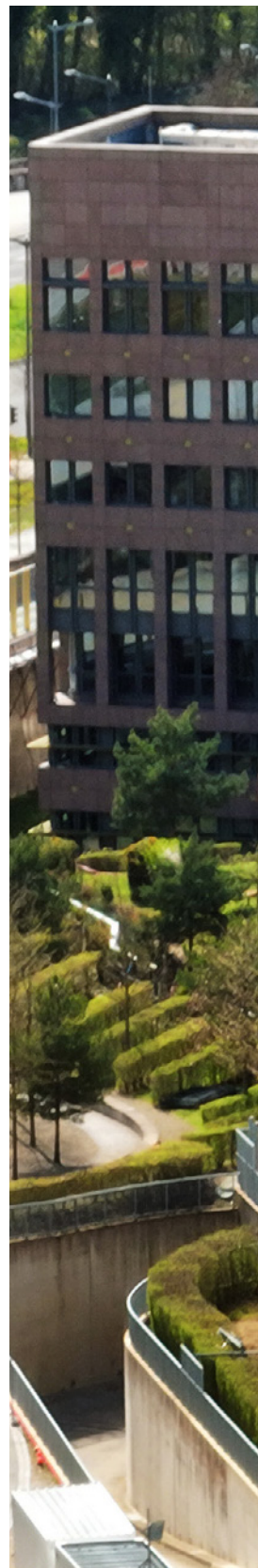
V odgovor na argument družbe Meta, da preiskava z uporabo iskalnih izrazov pomeni poseg v zasebno življenje zadevnih zaposlenih, je Splošno sodišče odločilo, da je to primeren ukrep za uresničitev ciljev v splošnem interesu, in sicer ohranitev konkurenčnega režima, ki se želi doseči s pogodbama Unije.

Splošno sodišče je v zvezi s tem poudarilo sprejete spremljevalne ukrepe. Zaščitene dokumente je bilo treba Komisiji namreč poslati na ločenem elektronskem nosilcu in jih shraniti v virtualno podatkovno sobo. Ta je bila dostopna le omejenemu številu članov ekipe, odgovorne za preiskavo. Izbor dokumentov, ki so se nato vložili v spis, je bilo treba opraviti v navzočnosti odvetnikov družbe Meta. V primeru nadaljnjega nestrinjanja glede klasifikacije dokumenta je potekala arbitraža.

Zadeva T-452/20

Na isti dan je Komisija v zvezi z družbo Meta Platforms Ireland sprejela zahtevo po informacijah v okviru vzporedne preiskave nekaterih praks v zvezi s platformo Facebook Marketplace. Splošno sodišče je ničnostno tožbo, ki jo je zoper to odločbo vložila družba Meta Platforms Ireland, zavrnilo s sodbo z istega dne v zadevi [T-452/20](#).

Družba Meta je pri Sodišču vložila pritožbi zoper sodbi Splošnega sodišča T-451/20 in T-452/20 (nerešeni zadevi C-497/23 P in C-496/23 P).

Poudarek Zaščita evropskih podjetij pred ekstrateritorialnimi sankcijami Združenih držav Amerike

Sodba *IFIC Holding/Komisija* z dne 12. julija 2023 (T-8/21)

Združene države so se leta 2018 umaknile iz jedrskega dogovora z Iranom, katerega cilj je bil nadzorovati iranski jedrski program v zameno za odpravo gospodarskih sankcij proti Iranu. Po tem umiku so Združene države ponovno uvedle sankcije proti Iranu in seznam posameznikov, katerih premoženje je bilo blokirano. Ponovno je bilo prepovedano tudi trgovanje s katero koli osebo ali subjektom s seznama, ki so ga pripravili ameriški organi. Ta prepoved je veljala tudi za podjetja s sedežem zunaj Združenih držav, vključno z evropskimi podjetji.

Ekstrateritorialni učinek zakonov, ki so jih sprejele tretje države

O ekstrateritorialnosti zakonodaje je govora, kadar njen učinek sega prek meja države, ki jo je sprejela. Akt Evropske unije o blokiranju ([Uredba Sveta \(ES\) št. 2271/96](#)) ščiti gospodarske subjekte Unije pred ekstrateritorialno uporabo zakonov tretjih držav. Evropska unija je ta akt sprejela leta 1996, da bi zaščitila evropska podjetja, katerih poslovne dejavnosti s Kubo, Iranom ali Libijo so bile predmet sankcij Združenih držav.

Unija je leta 2018 v odziv na umik Združenih držav iz jedrskega dogovora z Iranom posodobila svoj akt o blokiranju, da bi vanj vključila ponovno uvedene ekstrateritorialne sankcije Združenih držav. To je del podpore Unije nadaljnjemu in celovitemu izvajanju jedrskega dogovora z Iranom, med drugim tako da podpira trgovinske in gospodarske odnose med Unijo in Iranom.

Evropska unija je v odziv na to ponovno uvedbo sankcij posodobila svoj tako imenovani „akt o blokiranju“, da bi zaščitila interese svojih podjetij. Da bi se evropska podjetja zaščitila pred učinki ekstrateritorialne uporabe ameriških sankcij, jim je bilo prav tako prepovedano upoštevati te sankcije, razen če jim je to dovolila Evropska komisija. Opozoriti je treba, da se tako dovoljenje lahko izda, če bi neupoštevanje tujih sankcij lahko povzročilo resno škodo interesom zadevnega podjetja ali interesom Unije.

Družba IFIC Holding AG je nemška družba v posredni lasti iranske države, ki je bila leta 2018 dodana na seznam. Po tem vpisu na seznam je družba Clearstream Banking AG, edina pooblaščenca skrbniška banka v Nemčiji, prekinila izplačevanje dividend družbi IFIC, ki jih je ta prejela od različnih nemških družb, v katerih je imela deleže, in jih blokirala na ločenem računu.

Družba Clearstream je Komisijo zaprosila tudi za dovoljenje za upoštevanje ameriških sankcij v zvezi z vrednostnimi papirji ali skladi IFIC. Komisija je to dovoljenje najprej izdala aprila 2020 za 12 mesecev, nato pa ga je podaljšala

v letih 2021 in 2022. Družba IFIC je te odločbe izpodbijala z vložitvijo ničnostne tožbe pred Splošnim sodiščem.

Splošno sodišče je zavrnilo tožbo družbe IFIC in s tem družbi Clearstream Banking AG dovolilo, da upošteva ameriške sankcije proti Iranu. Splošno sodišče je menilo, da je Komisija sicer morala upoštevati interese podjetja, ki je zaprosilo za dovoljenje (Clearstream), ni pa bila dolžna upoštevati interesov podjetja, vpisanega na seznamu (IFIC), ali preučiti drugih možnosti, ki bi bile zanj manj omejujoče. Prav tako je menilo, da cilji, ki jim Evropska unija sledi v okviru ekstrateritorialnih sankcij tretje države, upravičujejo omejitve pravice družbe IFIC do izjave med postopkom odločanja, preden je Komisija izdala dovoljenje.

Ničnostna tožba

Z ničnostno tožbo se predlaga razglasitev ničnosti aktov institucij Unije, ki so v nasprotju s pravom Unije. Pod določenimi pogoji lahko države članice, evropske institucije in posamezniki vložijo ničnostno tožbo pri Sodišču ali Splošnem sodišču. Če je tožba utemeljena, se akt razglasi za ničen. Zadevna institucija mora nato odpraviti morebitno pravno praznino, ki je nastala zaradi razglasitve ničnosti akta.

Zadeva Bank Mellī Iran (C-124/20)

V tej drugi zadevi se je iranska državna banka BMI pred nemškimi sodišči sklicevala na akt o blokiranju, da bi izpodbijala izvajanje ameriških sankcij v Nemčiji. Sodišče, ki mu je bila prvič predložena zadeva v zvezi z aktom Evropske unije o blokiranju, je odločilo, da se je na prepoved, določeno v pravu Unije, glede spoštovanja sankcij, ki so jih Združene države uvedle proti Iranu, mogoče sklicevati pred nacionalnimi sodišči v civilnem postopku.

Pregled najpomembnejših sodb leta

Potrošniki

Cilj evropske potrošniške politike je varovanje zdravja, ekonomskih in pravnih interesov ter zagotavljanje varnosti potrošnikov, ne glede na to, kje prebivajo, kam potujejo ali od kod opravljajo nakupe znotraj Unije.

Sodišče: zagotavljanje pravic potrošnikov v Uniji

[Oglejte si videoposnetek na spletni strani YouTube](#)

Fizična oseba je tožila Mercedes-Benz Group, ker je menila, da ji je skupina povzročila škodo, ker je njeno vozilo opremila s programsko opremo (znano kot odklopna naprava), ki je v hladnem vremenu zniževala stopnjo vračanja izpušnih plinov. Po njenem mnenju ima ta programska oprema škodljive posledice za okolje in je v nasprotju s pravom Unije. V nemškem pravu se lahko v primeru lahke malomarnosti prizna pravica do odškodnine, če je bil kršen zakon, katerega cilj je varstvo druge osebe. Nemško sodišče je tako Sodišče vprašalo, ali pravo Unije varuje posebne interese posameznega kupca takega vozila. Sodišče je odločilo, da pravo Unije določa neposredno povezavo med proizvajalcem avtomobilov in posameznim kupcem motornega vozila. Tako **ima kupec motornega vozila, opremljenega z nezakonito odklopno napravo, pravico do odškodnine** od proizvajalca vozila, če je ta naprava temu kupcu povzročila škodo.

⊕ Sodba *Mercedes-Benz Group* z dne 21. marca 2023 ([C-100/21](#))

Špansko sodišče je Sodišču predložilo vprašanje o skladnosti lokalne zakonodaje o najemu osebnih vozil s šoferjem (VTC) v aglomeraciji Barcelone s pravom Unije. Ta zakonodaja od podjetij, ki že imajo dovoljenje za opravljanje teh storitev na nacionalni ravni, zahteva, da pridobijo dodatno dovoljenje za opravljanje dejavnosti v aglomeraciji Barcelone. Prav tako omejuje število dovoljenj za opravljanje storitev VTC na eno tridesetino licenc za opravljanje avtotaksi prevoзов, izdanih za to aglomeracijo. Sodišče je odločilo, da je pridobitev dodatnega dovoljenja poleg tistega, ki je predvideno na nacionalni ravni, lahko potrebna za dobro upravljanje prevoza, vendar pa **omejitev števila dovoljenj za storitve VTC pomeni neupravičeno omejitev svobode ustanavljanja in je zato v nasprotju s pravom Unije.**

⊕ Sodba *Prestige and Limousine* z dne 8. junija 2023 ([C-50/21](#))

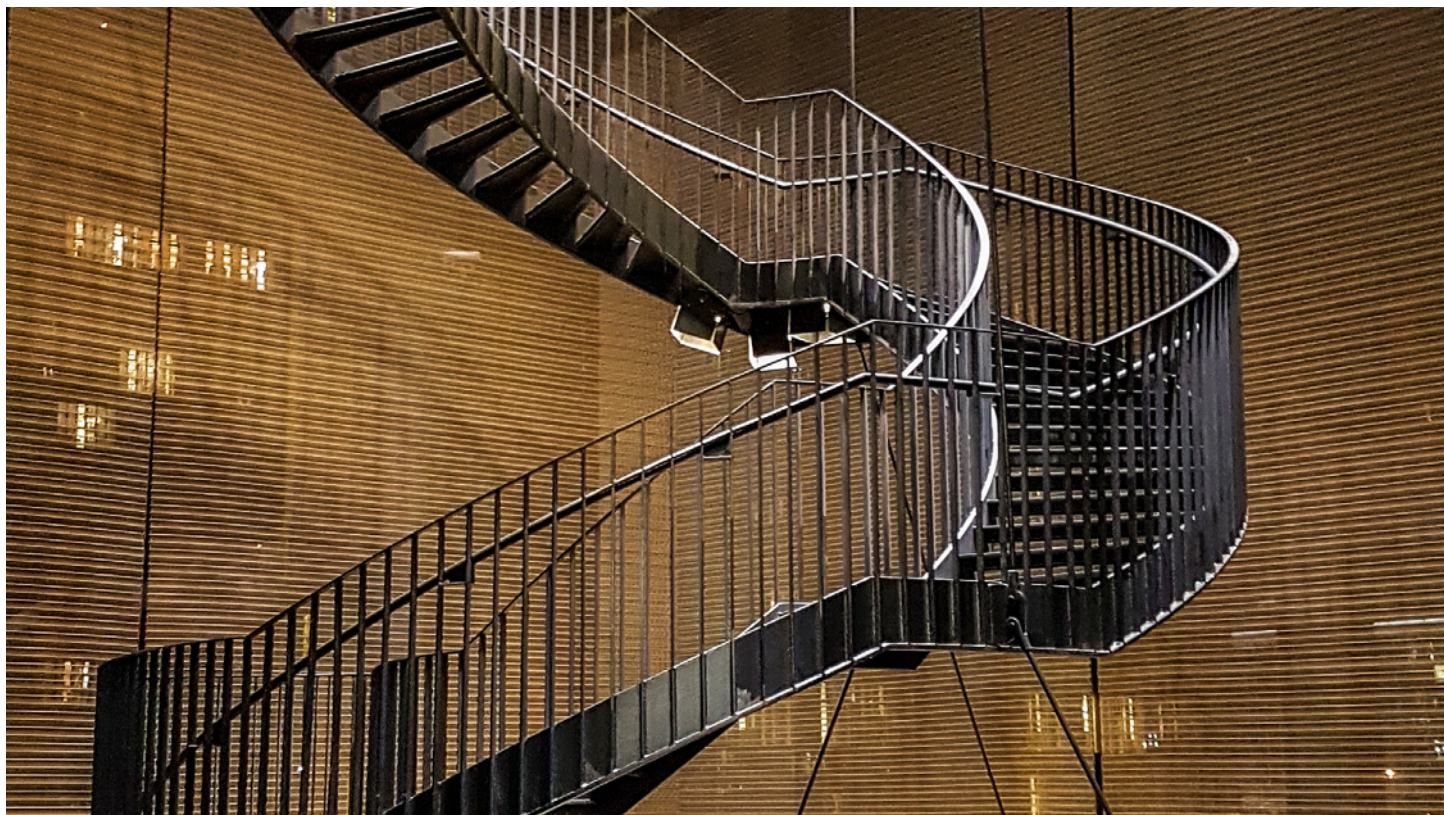
Kolesarja, ki je na javni cesti v bližini Bruggeja (Belgija) uporabljal kolo s pomožnim motorjem, je povozil avtomobil, kolesar pa je nekaj mesecev pozneje umrl. Med sodnim postopkom za ugotovitev morebitne pravice do odškodnine je prišlo do spora o tem, ali je treba kolo s pomožnim motorjem uvrstiti med „vozila“. Ta razvrstitev (ki je odvisna od razlage evropske direktive) je odločilna za ugotovitev, ali je bila žrtev voznik „motornega vozila“ ali pa je bila upravičena do samodejne odškodnine kot „ranljivi udeleženec v cestnem prometu“ v skladu z belgijskim pravom. Sodišče je v sodbi odločilo, **da za kolo s pomožnim motorjem ne velja obveznost zavarovanja motornih vozil**, saj ga ne poganja izključno mehanska moč. Zdi se, da naprave, ki jih ne poganja izključno mehanska moč, kot je kolo s pomožnim motorjem, ki lahko pospeši do hitrosti 20 km/h z začetno mišično močjo, niso take, da bi lahko povzročile take telesne poškodbe oziroma materialno škodo, kot jih lahko povzročijo motorna kolesa, avtomobili, tovornjaki ali druga vozila, ki jih poganja izključno mehanska moč in ki lahko vozijo občutno hitreje.

⊕ Sodba *KBC Verzekeringen* z dne 12. oktobra 2023 ([C-286/22](#))

Zaradi pandemije covida-19 je več držav članic, vključno s Slovaško, sprejelo ukrepe v zvezi s povračilom plačila za potovanja, odpovedana iz zdravstvenih razlogov, s strani potovalnih agencij. Ti nacionalni predpisi omogočajo izdajo dobropisov, ki jih je mogoče uporabiti v osemnajstih mesecih, povračilo v denarju pa je mogoče šele po izteku tega roka. Te pobude so bile utemeljene s tveganji insolventnosti in težavami, s katerimi so se soočali organizatorji potovanj. Sodišče je odločilo, da **se države članice ne morejo sklicevati na višjo silo, da bi odstopile od obveznosti celotnega povračila v skladu z Direktivo o paketnem potovanju**. Menilo je, da je treba vrednost potovanja povrniti v obliki denarja: potovalne agencije ne smejo ponujati dobropisov, razen če potnik prostovoljno sprejme tak način. Slovaška s sprejetjem zakonodajne spremembe, s katero je potnikom začasno odvzela pravico, da odstopijo od pogodbe o paketnem potovanju brez stroškov in da prejmejo celotno povračilo, torej ni izpolnila svoje obveznosti na podlagi prava Unije.

⊕ Sodbi *UFC que Choisir in CLCV* ([C-407/21](#)) ter *Komisija/Slovaška* z dne 8. junija 2023 (C-540/21)

Okolje

Unija je zavezana ohranjanju in izboljšanju kakovosti okolja ter varovanju zdravja ljudi. Opira se na previdnostno načelo, načelo preprečevanja in na načelo „onesnaževalec plača“.

Sodišče in okolje

[Oglejte si videoposnetek na spletni strani YouTube](#)

Sodišče je leta 2018 razsodilo, da je imela Romunija obveznost ustaviti nezakonito odlaganje odpadkov in zapreti 68 nedovoljenih odlagališč. Komisija je leta 2022 – ker je menila, da Romunija še vedno ni izvršila sodbe iz leta 2018 – vložila novo tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti. Sodišče je ugotovilo, da Romunija ohranja še 31 nedovoljenih odlagališč. **Romuniji je torej naloženo plačilo** 1,5 milijona EUR in 600 EUR na dan zamude za vsako nedovoljeno odlaganje. **Sodišče je** pri določitvi te globe **upoštevalo težo kršitve, njeno trajanje in plačilno zmožnost** Romunije. Nespoštovanje sodbe iz leta 2018 pomeni resno tveganje za onesnaževanje in hude posledice za zdravje ljudi zaradi sproščanja škodljivih snovi v tla, zrak in vodo.

⊕ Sodba *Komisija/Romunija* z dne 14. decembra 2023 ([C-109/22](#))

Osební podatki

Evropska unija ima zanesljivo in dosledno ureditev varstva osebnih podatkov. Obdelava in shranjevanje teh podatkov morata biti v skladu s pogoji zakonitosti, ki jih določa ureditev, zlasti morata biti omejena na to, kar je nujno potrebno, in ne smeta nesorazmerno posegati v pravico do zasebnega življenja.

Sodišče v digitalnem svetu

[Oglejte si videoposnetek na spletni strani YouTube](#)

Državljan je na podlagi SUVP od družbe Österreichische Post, glavnega izvajalca poštinih in logističnih storitev v Avstriji, zahteval, naj ga obvesti o identiteti uporabnikov, ki jim je ta izvajalec razkril njegove osebne podatke. Avstrijsko vrhovno sodišče je Sodišče vprašalo, ali SUVP posamezniku, na katerega se nanašajo osebni podatki, daje pravico, da izve dejansko identiteto uporabnikov. Sodišče je odgovorilo, da **mora upravljavec, kadar so bili ali bodo osebni podatki razkriti uporabnikom, posamezniku, na katerega se nanašajo osebni podatki, na njegovo zahtevo zagotoviti dejansko identiteto teh uporabnikov**. Upravljavec podatkov se lahko omeji zgolj na navedbo kategorij zadevnih uporabnikov le, kadar teh uporabnikov (še) ni mogoče identificirati. To velja tudi, če upravljavec dokaže, da je zahteva očitno neutemeljena ali pretirana.

⊕ Sodba Österreichische Post z dne 12. januarja 2023 ([C-154/21](#))

Leta 2014 je zaposleni, ki je bil tudi stranka banke Pankki S, izvedel, da so drugi uslužbenci banke večkrat vpogledali v njegove osebne podatke. Ker je dvomil o zakonitosti teh vpogledov, je zaposleni, ki ga je družba Pankki S medtem odpustila, od te zahteval, naj mu sporoči identiteto oseb, ki so vpogledale v njegove podatke, natančne datume in razloge za te vpogleda. Družba Pankki S je zavrnila razkritje identitete zaposlenih z obrazložitvijo, da gre pri teh informacijah za osebne podatke teh zaposlenih. Sodišče, ki mu je finsko sodišče v zvezi s tem postavilo vprašanje, je razsodilo, da **ima vsak posameznik pravico izvedeti, kdaj se je vpogledalo v njegove osebne podatke in iz kakšnih razlogov**, in da dejstvo, da upravljavec opravlja bančno dejavnost, ne vpliva na obseg te pravice.

⊕ Sodba *Pankki S* z dne 22. junija 2023 ([C-579/21](#))

Sodišče, ki mu je vrhovno upravno sodišče Litve postavilo vprašanje, je razsodilo, da Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah nasprotuje temu, da bi se v preiskavah korupcije v javnih službah uporabljali podatki o elektronskih komunikacijah, ki so jih shranili ponudniki elektronskih komunikacijskih storitev in jih nato dali na voljo organom zaradi boja proti hudemu kriminalu. Poleg tega podatkov o prometu in lokaciji, ki jih ponudniki hranijo za namene boja proti hudemu kriminalu in so na voljo organom, **ni mogoče naknadno posredovati drugim organom za namene boja proti kršitvam delovnih obveznosti, povezanim s korupcijo.**

⊕ Sodba *Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra* z dne 7. septembra 2023 ([C-162/22](#))

Pacient je od svoje doktorice dentalne medicine zahteval, naj mu brezplačno zagotovi kopijo njegove zdravstvene kartoteke, vendar je ta od njega zahtevala plačilo stroškov, povezanih z zagotavljanjem te kopije. Ker je pacient menil, da ima pravico do brezplačne kopije, je začel postopek pred nemškimi sodišči. Sodišče je v odgovoru na vprašanje za predhodno odločanje, ki mu je bilo predloženo, opozorilo, da SUVP določa pravico pacienta do pridobitve prve kopije njegove zdravstvene kartoteke, ne da bi s tem praviloma nastali stroški, in da upravljavec lahko zahteva plačilo samo za nadaljnje kopije. Doktor dentalne medicine mora tako **brezplačno zagotoviti prvo kopijo** pacientovih **podatkov**, ne da bi mu bilo treba svojo zahtevo obrazložiti.

⊕ Sodba *FT (Kopija zdravstvene kartoteke)* z dne 26. oktobra 2023 ([C-307/22](#))

Enako obravnavanje in delovno pravo

V Evropski uniji je več kot 240 milijonov delavcev. Veliko število državljanov ima torej neposredne koristi od določb evropskega delovnega prava, ki določa minimalne standarde glede delovnih pogojev in pogojev za zaposlitev ter tako dopolnjuje politike držav članic.

Sodišče: zagotavljanje enake obravnave in zaščita pravic manjšin

[Oglejte si videoposnetek na spletni strani YouTube](#)

Sodišče na delovnem mestu – varstvo pravic delavcev

[Oglejte si videoposnetek na spletni strani YouTube](#)

Sodišče, ki mu je poljsko sodišče postavilo vprašanje, je spomnilo, da **varstvo pred diskriminacijo**, ki ga zagotavlja Direktiva 2000/78 o enakem obravnavanju pri zaposlovanju in delu, **velja za vsako resnično poklicno dejavnost**, ki se izvaja v okviru stabilnega pravnega razmerja. Velja tudi za dejavnost, ki jo opravlja neodvisni podjetnik, ki dela na podlagi podjemne pogodbe. Odločitev, da se taka pogodba prekine in ne podaljša, postavlja neodvisnega delavca v položaj, ki je primerljiv s položajem delavca, ki je bil odpuščen. Poleg tega je Sodišče poudarilo, da **svoboda sklepanja pogodb ne more upravičiti zavrnitve sklenitve pogodbe z osebo zaradi njene spolne usmerjenosti**.

⊕ Sodba TP (Urednik avdiovizualnih vsebin za javno televizijo) z dne 12. januarja 2023 ([C-356/21](#))

Nemški pilot je za letalsko družbo delal s krajšim delovnim časom, njegova pogodba o zaposlitvi pa je določala osnovno plačo, ki je bila odvisna od letalskega delovnega časa. Lahko je bil upravičen tudi do dodatka, če je v mesecu opravil določeno število letalskih delovnih ur in prekoračil pragove, določene v njegovi pogodbi. Ti pragovi pa so bili enaki za pilote, zaposlene s polnim delovnim časom, in za pilote, zaposlene s krajšim delovnim časom. Nemško sodišče je Sodišče vprašalo, ali nacionalna pravila, v skladu s katerimi mora delavec, zaposlen s krajšim delovnim časom, za pridobitev dodatka opraviti enako število delovnih ur kot delavec, zaposlen s polnim delovnim časom, pomenijo diskriminacijo, ki je v skladu s pravom Unije prepovedana. Sodišče je odgovorilo pritrdilno in poudarilo, da **prejemanje višje plače ob prekoračitvi določenega števila delovnih ur ne sme delavca, zaposlenega s krajšim delovnim časom, postaviti v manj ugoden položaj.**

⊕ Sodba *Lufthansa CityLine* z dne 19. oktobra 2023 ([C-660/20](#))

Strojevodja, zaposlen pri madžarski nacionalni železniški družbi MÁV-START, je izpodbijal odločitev delodajalca, da mu ne zagotovi dnevnega počitka v trajanju najmanj enajstih zaporednih ur. V skladu z Direktivo o delovnem času je treba delavcu ta počitek zagotoviti v vsakem 24-urnem obdobju, če je to obdobje pred ali po tedenskem počitku ali dopustu. Sodišče je poudarilo, da dnevni in tedenski počitek predstavljata dve avtonomni pravici, ki imata različna namena. **Dnevni počitek ni del tedenskega počitka, temveč ga dopolnjuje, tudi če je neposredno pred njim.** Zato je treba delavcem zagotoviti dejansko uveljavljanje obeh pravic.

⊕ Sodba *MÁV-START* z dne 2. marca 2023 ([C-477/21](#))

Evropsko državljanstvo

Vsaka oseba, ki ima državljanstvo države članice Unije, je samodejno državljan Evropske unije. Državljanstvo Unije dopolnjuje nacionalno državljanstvo in ga ne nadomešča. Državljan Evropske unije uživajo posebne pravice, zagotovljene z evropskimi pogodbami.

Hči danske matere in ameriškega očeta, ki ima dvojno dansko in ameriško državljanstvo od rojstva v Združenih državah Amerike, je pri 22 letih na Danskem zaprosila za ohranitev danskega državljanstva, kar ji je bilo na podlagi veljavne danske ureditve zavrnjeno. Sodišče, ki mu je dansko sodišče postavilo vprašanje glede skladnosti te ureditve s pravom Unije, je razsodilo, da Danska načeloma lahko določi, da njeni državljanji, ki so bili rojeni v tujini in nikoli niso prebivali na njenem ozemlju, dansko državljanstvo izgubijo, ko dopolnijo 22 let. Vendar je treba pri tem ukrepu, kadar povzroči tudi izgubo evropskega državljanstva, spoštovati načelo sorazmernosti. Tako je v primeru, v katerem zadevna oseba nima državljanstva druge države članice. **Pravo Unije tako nasprotuje dokončni izgubi danskega državljanstva in s tem evropskega državljanstva, ne da bi bila zadevna oseba o tem obveščena ali da bi imela možnost zahtevati posamični preizkus posledic te izgube.**

⊕ Sodba *Udlændinge- og Integrationsministeriet* z dne 5. septembra 2023 ([C-689/21](#))

Migracije

Evropska unija je sprejela sklop pravil za izvajanje učinkovite, humanitarne in varne evropske migracijske politike. Skupni evropski azilni sistem določa minimalne standarde za obravnavo vseh prosilcev za azil in njihovih prošenj po vsej Uniji.

Dva sirska državljana, osebi X in Y, sta se leta 2016 poročila v Siriji in imela dva otroke. Leta 2019 je oseba Y zapustila Sirijo in odšla v Belgijo, oseba X in njuna otroka pa so ostali v Siriji. Belgijska uprava je leta 2022 osebi Y priznala status begunca v Belgiji. Odvetnik osebe X in otrok je po elektronski pošti zaprosil za združitev družine, da bi se pridružili osebi Y v Belgiji, in navedel, da zaradi izjemnih okoliščin na severozahodu Sirije niso mogli iti na belgijsko diplomatsko predstavništvo, da bi vložili prošnjo. Urad za tujce je odgovoril, da belgijska zakonodaja nasprotuje prošnjam po elektronski pošti, ter osebo X in njene otroke pozval, naj se obrnejo na belgijsko veleposlaništvo. Sodišče, ki mu je belgijsko sodišče postavilo vprašanje v zvezi s tem, je odločilo, da **je belgijska zakonodaja, ki zahteva osebno navzočnost na diplomatskem predstavništvu za vložitev prošnje za združitev družine, v nasprotju s pravom Unije**. Zakonodaja lahko kljub temu predvideva možnost, da se osebna navzočnost zahteva pozneje.

⊕ Sodba *Afrin* z dne 18 aprila 2023 ([C-1/23 PPU](#))

Madžarska je uvedla zakon, v skladu s katerim morajo državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, ki so na njenem ozemlju ali na njenih mejah, najprej obiskati eno od njenih veleposlaništev v tujini, v Srbiji ali Ukrajini, ter tam podati izjavo in pridobiti dovoljenje za vstop v državo, preden lahko tam zaprosijo za mednarodno zaščito. Sodišče je razsodilo, da je **Madžarska s tem, da je prošnjo za azil naredila preveč zapleteno, postavila prosilcem za azil nerazumne ovire, ki so v nasprotju s temeljnimi načeli Unije.** Tega ukrepa ni mogoče utemeljiti z bojem proti nalezljivim boleznim v okviru pandemije covid-19, saj je nesorazmeren z zastavljenim ciljem.

⊕ Sodba Komisija/Madžarska z dne 22. junija 2023 ([C-823/21](#))

Pravna država

Listina Evropske unije o temeljnih pravicah se tako kot Pogodba o Evropski uniji izrecno sklicuje na načelo pravne države, ki je ena od skupnih vrednot držav članic. Neodvisnost in nepristranskost sodišč je bistven element pravne države.

Spoštovanje vladavine prava v Evropski uniji

[Oglejte si videoposnetek na spletni strani YouTube](#)

Komisija je pred Sodiščem izpodbijala reformo poljskega sodstva iz decembra 2019. Sodišče je tožbi Komisije ugodilo in spomnilo, da **morajo države članice preprečiti, da bi se njihova zakonodaja na področju organizacije sodstva poslabšala z vidika vrednote pravne države**. Sodišče je razsodilo, da je neskladno s pravom Unije, da bi nacionalni sodniki, ki morajo sami uporabljati pravo Unije, tvegali, da o vprašanih, povezanih z njihovim statusom in opravljanjem njihovih funkcij, odloča sodišče, ki ne izpolnjuje zahteve po neodvisnosti in nepristranskosti. Poleg tega nacionalnim sodnikom ni mogoče preprečiti, da presojuje, ali sodišče oziroma sodnik izpolnjuje zahteve glede učinkovitega sodnega varstva, ki izhajajo iz prava Unije, po potrebi s predložitvijo vprašanja za predhodno odločanje Sodišču. Nazadnje, nacionalne določbe, ki sodnikom nalagajo, da razkrijejo morebitno članstvo v združenju, nepridobitni ustanovi ali politični stranki, in določajo spletno objavo teh informacij, so v nasprotju z varstvom osebnih podatkov in spoštovanjem zasebnosti.

⊕ Sodba *Komisija/Poljska* z dne 5. junija 2023 ([C-204/21](#))

Intelektualna lastnina

Predpisi, ki jih je Unija sprejela za varstvo intelektualne lastnine (avtorske pravice) in industrijske lastnine (pravo znamk in varstvo modelov), izboljšujejo konkurenčnost podjetij s spodbujanjem okolja, ki podpira ustvarjalnost in inovacije.

Intelektualna lastnina na Splošnem sodišču

[+ Oglejte si videoposnetek na spletni strani YouTube](#)

Urad Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO) je zavrnil zahtevo za mednarodno registracijo besednega znaka „EMMENTALER“. Družba *Emmentaler Switzerland* je to odločbo izpodbijala, vendar jo je EUIPO ponovno potrdil zaradi opisnosti znamke. Splošno sodišče je v sodbi zavrnilo tožbo družbe *Emmentaler Switzerland*, ker je menilo, da nemška javnost znak EMMENTALER takoj razume, kot da označuje vrsto sira, zaradi česar je to opisna znamka. **Za zavrnitev registracije znaka je namreč dovolj, da je opisen v enem delu Unije.** Izraza „EMMENTALER“ zato ni mogoče zaščititi kot znamko Evropske unije za sire.

[+ Sodba *Emmentaler Switzerland/EUIPO \(EMMENTALER\)* z dne 24. maja 2023 \(T-2/21\)](#)

Italijanski proizvajalec pustnih oblačil je pred Splošnim sodiščem izpodbijal registracijo logotipa Batmana kot znamke Evropske unije. Splošno sodišče je razsodilo, da dokazi, ki jih je ta predložil, ne zadostujejo kot dokaz, da ta znamka, ki predstavlja netopirja v ovalnem okvirju, nima razlikovalnega učinka. **Ta razlikovalni učinek javnosti omogoča, da proizvode, na katere se nanaša znamka, povezuje z založnikom Batmana,** družbo DC Comics, in jih razlikuje od proizvodov drugih podjetij.

[+ Sodba *Aprile e Commerciale Italiana/EUIPO – DC Comics* z dne 7. junija 2023 \(T-735/21\)](#)

V sporu med romunskimi organizacijami za kolektivno upravljanje avtorskih pravic in letalskim prevoznikom je Sodišče razsodilo, da oddajanje glasbenega dela kot ambientalne glasbe v sredstvu za prevoz potnikov pomeni priobčitev javnosti v smislu prava Unije. Po drugi strani pa zgolj namestitve zvočne opreme in, odvisno od primera, programske opreme, ki omogoča oddajanje ambientalne glasbe, na krovu prevoznega sredstva ne pomeni priobčitve javnosti. Zato **pravo Unije nasprotuje nacionalni ureditvi, ki določa domnevo priobčitve glasbenih del javnosti, ki temelji zgolj na prisotnosti zvočnih sistemov v prevoznih sredstvih.**

- ⊕ Sodbi *Blue Air Aviation* in *UPFR* z dne 20. aprila 2023 (združeni zadevi [C-775/21](#) in [C-826/21](#))

Družba Piaggio je po sporu pred Uradom Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO) glede registracije tridimenzionalnega znaka skuterja „Vespa“ vložila tožbo pri Splošnem sodišču. Družba Piaggio je EUIPO predložila več upoštevnihi dokazov, kot so raziskave javnega mnenja, podatki v zvezi z obsegom prodaje in prisotnost Vespe v Muzeju moderne umetnosti v New Yorku, uporaba skuterjev Vespa v svetovno znanih filmih, kakršen je film „Rimske počitnice“, ali prisotnost klubov Vespa v številnih državah članicah. Po mnenju družbe Piaggio ti dokazi potrjujejo ikoničnost Vespe in torej njeno splošno razpoznavnost v vsej Uniji. **Splošno sodišče je ugodilo družbi Piaggio s tem, da je potrdilo dokaze, ki izkazujejo razlikovalni učinek, pridobljen z uporabo znamke v vsej Uniji.**

- ⊕ Sodba *Piaggio & C./EUIPO – Zhejiang Zhongneng Industry Group* z dne 29. novembra 2023 ([T-19/22](#))

Omejevalni ukrepi in zunanja politika

Omejevalni ukrepi ali „sankcije“ so bistven instrument skupne zunanje in varnostne politike Evropske unije za zaščito njenih vrednot, temeljnih interesov in varnosti. Namen sankcij je doseči spremembo politike ali ravnanja zadevnih subjektov ali oseb.

Družba Belaeronavigatsia, belorusko podjetje v državni lasti, odgovorno za urejanje zračnega prostora, je bila uvrščena na seznam sankcij Sveta Evropske unije zaradi odgovornosti za preusmeritev leta FR4978 na letališče v Minsku 23. maja 2021, ki je pripeljala do aretacije dveh nasprotnikov režima, ki sta bila na krovu letala (Ramana Pratashevitcha in Sofije Sapega). **Splošno sodišče, ki je prvič razlagalo pojem „oseba, odgovorna za zatiranje“, je zavrnilo tožbo družbe Belaeronavigatsia**, saj je menilo, da se družba v državni lasti ni mogla ne zavedati, da je ta nezakonita preusmeritev prispevala k zatiranju civilne družbe in demokratične opozicije v Belorusiji.

⊕ Sodba *Belaeronavigatsia/Svet* z dne 17. februarja 2023 ([T-536/21](#))

Svet Evropske unije je 17. marca 2014 v odgovor na nezakonito priključitev Krima in Sevastopola s strani Rusije marca 2014 sprejel vrsto omejevalnih ukrepov. Svet je po začetku obsežne vojne Rusije proti Ukrajini februarja 2022 na seznam oseb in subjektov, za katere veljajo omejevalni ukrepi, dodal člane vlade, banke, poslovneže in člane zvezne skupščine (*državne dume*). Natančneje, Svet je dodal ime Violette Prigozhine, matere Yevgeniya Prigozhina, ki je bil odgovoren za napotitev plačancev skupine Wagner, ki se je v Ukrajini borila za Rusijo. Splošno sodišče je ugodilo tožbi za razglasitev ničnosti aktov Sveta zoper V. Prigozhino, **saj je menilo, da je njena uvrstitev na sezname temeljila zgolj na njenem družinskem razmerju s sinom**, kar ne zadostuje za utemeljitev takih ukrepov.

⊕ Sodba *Prigozhina/Svet* z dne 8. marca 2023 ([T-212/22](#))

Svet Evropske unije je leta 2017 zaradi poslabševanja stanja človekovih pravic, pravne države in demokracije v Venezueli sprejel omejevalne ukrepe zaradi razmer v tej državi. Leta 2019 je Splošno sodišče zavrnilo tožbo, ki jo je zoper te ukrepe vložila Venezuela, saj se ti sporni ukrepi niso neposredno nanašali na pravni položaj te države. Sodišče, ki je obravnavalo pritožbo, je leta 2021 razveljavilo to sodbo Splošnega sodišča in mu zadevo vrnilo v razsojanje. Splošno sodišče je s sodbo iz leta 2023 **zavrnilo vse tožbene razloge, ki jih je navedla Venezuela in s katerimi je predlagala razglasitev ničnosti navedenih omejevalnih ukrepov.**

⊕ Sodba *Venezuela/Svet* z dne 13. septembra 2023 ([T-65/18 RENV](#))

Roman Arkadyevich Abramovich je poslovnež z ruskim, izraelskim in portugalskim državljanstvom. Je glavni delničar matične družbe Evraz, ki je ena od glavnih ruskih skupin na področju proizvodnje jekla in rudarstva ter eden največjih ruskih davkoplačevalcev. Svet je po napadu Rusije na Ukrajino zamrznil sredstva in prepovedal vstop v Evropsko unijo ali tranzit vodilnih poslovnežev, vključenih v gospodarske sektorje, ki vladi Rusije zagotavljajo znaten vir prihodka. R. A. Abramovich je pri Splošnem sodišču izpodbijal njegovo uvrstitev in ohranitev na seznamih omejevalnih ukrepov za okrepitev pritiska na Rusijo. **Splošno sodišče je tožbo R. A. Abramovicha zavrnilo in tako potrdilo omejevalne ukrepe, sprejete zoper njega.**

⊕ Sodba *Abramovich/Svet* z dne 20. decembra 2023 ([T-313/22](#))

Trgovinska politika

Trgovinska politika je v izključni pristojnosti EU. Unija sprejema zakonodajo o trgovinskih vprašanjih in sklepa mednarodne trgovinske sporazume. Unija na svetovnem prizorišču nastopa združeno in enotno, zaradi česar ima v svetovni trgovini večji vpliv.

Združene države so leta 2020 zvišale carine na uvoz nekaterih evropskih izdelkov iz aluminija in jekla. Komisija je v odziv sprejela uredbo o dodatnih carinah za uvoz nekaterih izdelkov s poreklom iz Združenih držav v Unijo. Družba Zippo Manufacturing Co., ameriška proizvajalka vžigalnikov, ki jih je to zvišanje prizadelo, je ta ukrep izpodbijala pred Splošnim sodiščem, ki je to uredbo razveljavilo. Po mnenju Splošnega sodišča je **Komisija kršila pravico družbe Zippo do izjave in s tem načelo dobrega upravljanja**. Komisija bi morala družbi Zippo pred uvedbo takega zvišanja zagotoviti možnost izjave, saj je pred sprejetjem zadevnega ukrepa vedela, da zvišanje carin zadeva predvsem vžigalnike družbe Zippo.

⊕ *Sodba Zippo Manufacturing in drugi/Komisija z dne 18. oktobra 2023*
([T-402/20](#))

Tax rulings

Neposredni davki so načeloma v pristojnosti držav članic. Vendar morajo države članice upoštevati temeljna pravila Evropske unije, kot je prepoved državnih pomoči. Tako Unija skrbi za zakonitost vnaprejšnjih davčnih stališč (*tax rulings*) držav članic, s katerimi se podjetjem odobri posebna davčna obravnava.

Luksemburški organi so z vnaprejšnjim davčnim stališčem (*tax ruling*) leta 2003 sprejeli predlog skupine Amazon v zvezi z obravnavo hčerinske družbe s sedežem v Luksemburgu na področju davka od dohodkov pravnih oseb. Komisija je menila, da je ta *tax ruling* pomenilo državno pomoč, nezdružljivo z notranjim trgov. Splošno sodišče je po sodnih postopkih Luksemburga in skupine Amazon sklep Komisije razglasilo za ničen, pri čemer je menilo, da ta ni dokazala, da je hčerinska družba skupine Amazon prejela neupravičeno zmanjšanje njenega davčnega bremena. **Sodišče je pritožbo Komisije zoper sodbo Splošnega sodišča zavrnilo, saj je menilo, da je ta napačno določila „referenčni sistem“ za presojo obstoja take pomoči.**

⊕ Sodba *Komisija/Amazon.com in drugi* z dne 14. decembra 2023
([C-457/21 P](#))

Komisija je leta 2018 ugotovila, da so luksemburški organi skupini Engie odobrili *tax rulings*, v skladu s katerimi naj bi bilo po njenem mnenju tej skupini omogočeno, da se izogne obdavčitvi na dobičke, ki so jih dosegle njene hčerinske družbe s sedežem v Luksemburgu. Komisija je menila, da so ta *tax rulings* pomenila državne pomoči, nezdružljive z notranjim trgov. Skupina Engie in Luksemburg sta – ker je Splošno sodišče zavrnilo njuno tožbo – vložila pritožbo pri Sodišču, ki je razsodilo, da **je Komisija storila napako s tem, da je določila „referenčni sistem“ za presojo selektivnosti teh davčnih ukrepov in jih torej opredelila kot prepovedane državne pomoči.**

⊕ Sodbi *Luksemburg/Komisija in Engie Global LNG Holding in drugi/Komisija* (združeni zadevi [C-451/21 P](#) in [C-454/21 P](#))

Konkurenca

Evropska unija zagotavlja spoštovanje pravil o varstvu svobodne konkurence. Ravnanja, katerih cilj ali učinek je preprečevanje, omejevanje ali izkrivljanje konkurence na notranjem trgu, so prepovedana in se lahko kaznujejo z globami.

Komisija je preiskovala geografsko blokiranje nekaterih računalniških videoiger na platformi Steam. Ugotovila je, da so upravljavec te platforme, družba Valve, in pet založnikov videoiger (Bandai, Capcom, Focus Home, Koch Media in ZeniMax) kršili konkurenčno pravo Unije. Komisija je družbi Valve in petim založnikom očitala sodelovanje v vrsti protikonkurenčnih sporazumov ali usklajenih ravnanj. Njihov cilj naj bi bil omejiti čezmejno prodajo z uvedbo funkcij teritorialnega nadzora, zlasti v baltskih državah ter nekaterih državah srednje in vzhodne Evrope. Družba Valve je odločitev Komisije izpodbijala pred Splošnim sodiščem. Splošno sodišče je tožbo zavrnilo, saj je menilo, **da je Komisija pravilno ugotovila obstoj sporazuma med družbo Valve in vsakim od petih založnikov, katerega cilj je bil omejiti vzporedni uvoz** z geografskim blokiranjem aktivacijskih ključev za zadevne videoigre na platformi Steam. Namen tega geografskega blokiranja je bil preprečiti, da bi videoigre, ki se v nekaterih državah distribuirajo po nizkih cenah, kupovali distributerji ali uporabniki v drugih državah, kjer so cene znatno višje.

⊕ Sodba *Valve Corporation/Komisija* z dne 27. septembra 2023 ([T-172/21](#))

Dostop do dokumentov

Preglednost javnega življenja je temeljno načelo Unije. Vsak državljani ali vsaka pravna oseba Unije lahko načeloma dostopa do dokumentov institucij. Vendar je v nekaterih primerih ta dostop mogoče zavrniti, če je to utemeljeno.

Emilio De Capitani je zahteval dostop do nekaterih dokumentov, izmenjanih v okviru delovne skupine Sveta za pravo družb v zvezi z zakonodajnim postopkom za spremembo Direktive 2013/34 o letnih računovodskih izkazih. Svet je zavrnil dostop, ker bi njihovo razkritje resno ogrozilo njegov postopek odločanja, pri čemer je menil, da je narava informacij preveč občutljiva in preveč tehnična, da bi jih bilo mogoče razkriti. E. De Capitani je to odločitev izpodbijal pred Splošnim sodiščem. Splošno sodišče je v okviru zakonodajnih postopkov Evropske unije preučilo uskladitev načel javnosti in preglednosti z izjemo razkritja dokumentov zaradi zaščite postopka odločanja. Splošno sodišče je poudarilo, da mora zakonodajalec v sistemu, ki temelji na načelu demokratične legitimnosti, javnosti odgovarjati za svoja dejanja. **Da bi državljani lahko uresničevali svoje demokratične pravice, morajo imeti možnost podrobno spremljati postopek odločanja znotraj institucij**, ki sodelujejo v zakonodajnih postopkih. Splošno sodišče je zato sklep Sveta, s katerim je bil zavrnen dostop do delovnih dokumentov o Direktivi, razglasilo za ničen.

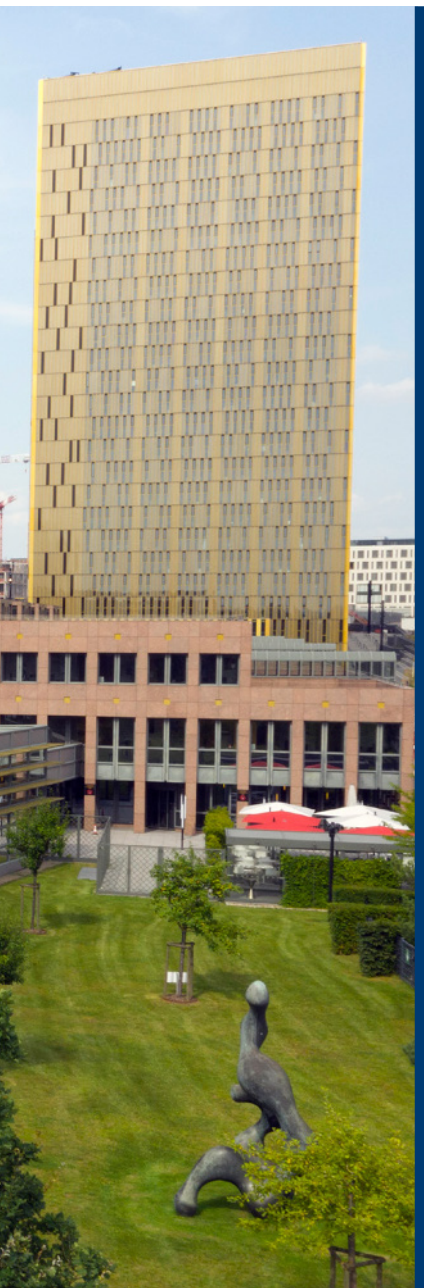

⊕ Sodba *De Capitani/Svet* z dne 25. januarja 2023 ([T-163/21](#))

Direktorat za raziskave in dokumentacijo v okviru svoje Zbirke povzetkov strokovni javnosti omogoča dostop do [„Izbora najpomembnejših sodb“](#) in do [„Mesečnega biltena sodne prakse“](#) Sodišča in Splošnega sodišča.

3

Uprava
v službi sodstva

| A Uvod sodnega tajnika

Alfredo Calot Escobar

sodni tajnik Sodišča

Sodni tajnik Sodišča, generalni sekretar institucije, vodi delovanje upravnih služb pod vodstvom predsednika.

Sodišče Evropske unije je v letu 2023 odločno ubralo pot preobrazbe, ne le zato, da se pripravi na prihodnje izzive, temveč tudi da izkoristi vse prihodnje priložnosti.

Na pravosodnem področju je zakonodajni postopek o delnem prenosu predhodnih odločb na Splošno sodišče potekal vse leto, politični dogovor pa je bil dosežen decembra. Hkrati smo si aktivno prizadevali za zagotovitev nemotenega in brezhibnega izvajanja reforme, ko bo napočil čas zanjo. To bo odločilen trenutek v zgodovini našega dialoga z nacionalnimi sodišči in pomemben korak v naših prizadevanjih za nadaljnje izboljšanje učinkovitosti pravosodnega dela na SEU.

Ob pripravah na prenos je Sodišče svoja prizadevanja usmerilo v učinkovito in urejeno vključevanje novih tehnologij. V okviru tega procesa smo postali prva institucija EU, ki je razvila [strategijo vključevanja umetne inteligence](#), kar je zajemalo ustanovitev odbora za upravljanje umetne inteligence, pristojnega za nadzor etičnih vidikov uporabe umetne inteligence v instituciji in določitev jasnih meja za njeno uporabo. Ta odbor, ki ga sestavljajo člani Sodišča in Splošnega sodišča, zagotavlja, da bodo tehnološke odločitve, ki jih institucija sprejme za vključitev orodij, ki temeljijo na umetni inteligenci, etično neoporečne in v skladu z načeli Sodišča. Za spodbujanje kulture odgovorne in varne uporabe orodij umetne inteligence je odbor med prvimi ukrepi izdal smernice za zaposlene o uporabi umetne inteligence.

Poleg tega so orodja umetne inteligence pripravljena za vključitev v naš prihodnji sistem vodenja zadev. To bo instituciji omogočilo, da kar najbolje izkoristi najsodobnejše tehnologije, hkrati pa bodo s tem pripravljeni temelji za uvedbo horizontalnega in popolnoma integriranega sistema, zasnovanega za racionalizacijo delovnih procesov in avtomatizacijo številnih rutinskih opravil. S tem celostnim pristopom bomo še naprej podpirali, razvijali in izkoriščali izjemno

raznolikost strokovnega znanja našega osebja, kar nam bo omogočilo, da bomo več časa namenili intelektualno stimulativnim nalogam in nalogam z dodano vrednostjo.

V prejšnjem letu pa poudarek ni bil zgolj na postavljanju temeljev za prihodnost, ampak se je pokazala tudi naša zavezanost ohranjanju vrednot, na katerih temelji Sodišče. Ena od teh vrednot, globoko ukoreninjenih v naši instituciji od samega začetka, je prav raznolikost – raznolikost kultur, jezikov in pravnih tradicij.

Vrt večjezičnosti, ustanovljen v čast živahnemu jezikovnemu mozaiku naše institucije, je zdaj simbol zavezanosti Sodišča raznolikosti in enakosti. Vendar pa je pogoj *sine qua non* za doseganje te raznolikosti sposobnost institucije, da privablja talente iz vseh držav članic.

V ta namen so v letu 2023 zelo odločno potekale razprave na medinstitucionalni ravni, osredotočene na povečanje privlačnosti Luksemburga kot kraja dela. V tem okviru je kolegij generalnih sekretarjev in vodij uprav institucij in organov EU s sedežem v Luksemburgu sprejel vrsto pragmatičnih ukrepov za promocijo Luksemburga kot kraja dela, lažje vključevanje novincev in pripravnikov ter odpravo ovir, ki bi državljane vseh držav članic lahko odvrnile od pridružitve institucijam EU s sedežem v Velikem vojvodstvu.

Sodišče se je ob svojih nenehnih prizadevanjih za doseganje pravične geografske zastopanosti odločilo, da bo začelo izvajati pilotne projekte za ozaveščanje o pomenu geografske uravnoteženosti in za spodbujanje poklicnih poti neposredno v državah članicah. Odličen primer tega je bil obisk Latvije, kjer je delegacija članov in vodstvenih delavcev opravila produktivne razprave s predstavniki med drugim sodstva, vlade, akademske skupnosti in medijev. Cilj obiska je bil predstaviti poslanstvo Sodišča, promovirati karierne možnosti ter podpreti pravno in jezikovno usposabljanje, pomembno za delo naše institucije.

Leto 2023 je tako zaznamovala trdna zavezanost Sodišča javni službi, hkrati pa ponovnemu premisleku o našem potencialu. Podali smo se na pot, da na novo opredelimo ne le način delovanja, ampak tudi to, kako si predstavljamo našo prihodnost. Prihodnost, v kateri se naša institucija ne bo zgolj prilagajala spremembam, temveč bo tudi njihovo gonilo, in sicer v istem duhu odličnosti, raznolikosti, napredka in predanosti, ki so bili vedno naš zaščitni znak.

| B Najpomembnejši dogodki leta

Večjezičnost v središču pozornosti na Sodišču Evropske unije

Večjezičnost, ki je vgrajena že v Pogodbi, je ena od bistvenih vrednot evropskega projekta. Je namreč nujni pogoj za preglednost delovanja institucij Unije in možnost uporabe evropskega prava, pa tudi znamenje globokega spoštovanja do nacionalnih identitet in kultur.

Z večjezičnostjo kot sestavnim delom postopkov pred Sodiščem Evropske unije se dosegajo nujni demokratični standardi, ker se tako zagotovi enak dostop do sodišč Unije in ker je sodna praksa na voljo vsem evropskim državljanom. Jezikovna služba institucije zagotavlja prevajanje dokumentov in tolmačenje obravnav, s čimer je Sodišču omogočeno delo v vseh 24 uradnih jezikih Unije ter vsakodnevno upravljanje do 552 jezikovnih

kombinacij. Tovrstne jezikovne ureditve celovite večjezičnosti ne srečamo na nobenem drugem sodišču na svetu. Njeno izvajanje je stalni operativni izziv, ki ga je mogoče obvladovati zgolj po zaslugi doslednega in učinkovitega upravljanja za to namenjenih človeških in tehničnih virov.

Sodišče je pred nekaj leti sprožilo širok razmislek, da bi pojasnilo in spodbudilo večjezičnost, kakršna se uporablja v tej instituciji, kar je privedlo do več pobud za ozaveščanje o njenem pomenu, zlasti v pravnem in akademskem svetu.

Leta 2023 je bila 9. maja, na dan Evrope, priložnost za slovesno odprtje **Vrta večjezičnosti**, urejenega na zemljišču, ki je bilo izpraznjeno zaradi porušenia nekdanjega upravnega kompleksa Evropske komisije in ki meji na zemljišče Sodišča. Ta nova zelena površina, ki je bila urejena v partnerstvu z luksemburškimi organi, je posvečena večjezičnosti. Odprta je za javnost in zasnovana kot prizorišče kulturnih prireditev, poleg tega pa pripomore k ohranjanju biološke raznovrstnosti v mestnem okolju, saj bo po zaslugi raznolikih drevesnih vrst, ki jo sestavljajo, ugodno vplivala na izoblikovanje biotopov. Ta vrt, umeščen na planoto Kirchberg, kjer je sedež številnih evropskih institucij, je poklon jezikovni raznolikosti Unije, državi gostiteljici, Luksemburgu, in večjezičnosti te države, katere korenine segajo daleč v preteklost.

V tem letu je bila izdana tudi **publikacija v treh zvezkih**, ki je bila prevedena v vse uradne jezike Unije ter je posvečena večjezičnosti na Sodišču in v celotni Uniji. V njej se raziskujejo različni vidiki jezikovne ureditve institucije in način, kako se večjezičnost udejanja ob pomoči njenih služb za pravno tolmačenje in prevajanje. V drugem delu publikacije, naslovljenem „Večjezični potopisi“, so zbrani prispevki osebnosti, ki so priznane vsaka na svojem področju, iz 27 držav članic – sodnikov, filozofov, filologov in politikov. Ti potopisi, spisani v vseh jezikih Unije, bralca vabijo k odkrivanju konceptov in izzivov večjezičnosti prek cele Evrope. Publikacija, ki je v letu 2024 na voljo široki javnosti, je zasnovana kot izhodišče za razmislek in vir navdiha za vsakogar, ki se zanima za jezike in večjezično delovanje Evropske unije. Nazadnje so se na **simpoziju** zbrali še avtorji prispevkov v tem delu, ki so skupaj z vodstvenimi kadri Sodišča in drugih evropskih institucij razmišljali o „kakovostni večjezičnosti v kontekstu pospešenega tehnološkega napredka“.

Dostopnost in vključevanje – stvar vseh nas

Pravice invalidov in prepoved vsakršne diskriminacije so določene v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah, Pogodbah, evropskem stebru socialnih pravic in Konvenciji Združenih narodov o pravicah invalidov, h kateri je Evropska unija pristopila leta 2010 in ki je sestavni del prava Unije.

Spoštovanje načela enakosti in prepovedi diskriminacije je od vselej ena od vrednot Sodišča kot institucije. Treba je bilo sprejeti še nekaj ukrepov, da bosta dostopnost in vključevanje invalidov resnično postala „stvar vseh nas“. Sodišče je tako začelo **velikopotezen medresorski projekt**, da bi vsakdo še bolj pripomogel k izgradnji vključujočega okolja.

Dejavnosti, ki so bile že izpeljane ali še bodo, so povezane z zelo široko paleto področij: zaposlovanje in spremljanje invalidnih sodelavcev in njihovih pomočnikov, dostopnost objektov, digitalna dostopnost in dostopnost do informacij ter komunikacija, ozaveščanje in izobraževanje.

Predvsem je bil na Sodišču izoblikovan jasen okvir, ki invalidnim zaposlenim in kandidatom za zaposlitev v tej instituciji ponuja **prilagoditve, ki poenostavljajo opravljanje njihovega dela in dostop do zaposlitve** znotraj institucije. Te prilagoditve lahko med drugim vključujejo tehnične rešitve, prilagoditev delovnega okolja, spremljevalne ukrepe ali reorganizacijo nalog in delovnega časa.

Dalje, sprejetih je bilo več ukrepov za izboljšanje **fizičnega dostopa** do objektov Sodišča, bodisi da gre za zaposlene v instituciji, odvetnike in zastopnike, samostojne tolmače bodisi, širše, vse obiskovalce. Predelani so bili vhodi v stavbe, bolje pa je bil prilagojen tudi postopek evakuacije. Ponovno je bila ocenjena posebna oprema za razpravne dvorane. Namen dolgoročnejšega načrta je zagotoviti skladnost z novimi standardi dostopnosti stavb.

Digitalna dostopnost in dostopnost informacij se nanašata na zaposlene v instituciji in na zunanje uporabnike. Izvajajo se izboljšave spletnega mesta CVRIA tako z vidika strukture in funkcij kot tudi z vidika vsebine, medtem ko je bila dostopnost za invalide v prihodnje digitalno delovno okolje Sodišča vgrajena „by design“ – že ob zasnovi. Nazadnje, zbirka sodne prakse že od leta 2021 izpolnjuje priporočila glede dostopnosti in jo je mogoče brati s tehnološkimi pomagali.

Ob vsem tem se redno izvajajo tudi **dejavnosti ozaveščanja, informiranja in izobraževanja**, da bi tako spodbudili vključevanje, vzajemno spoštovanje, sodelovanje, pa tudi podporo osebam, ki so se znašle v položaju invalidnosti, in njihovim pomočnikom.

Katia Vermeire,

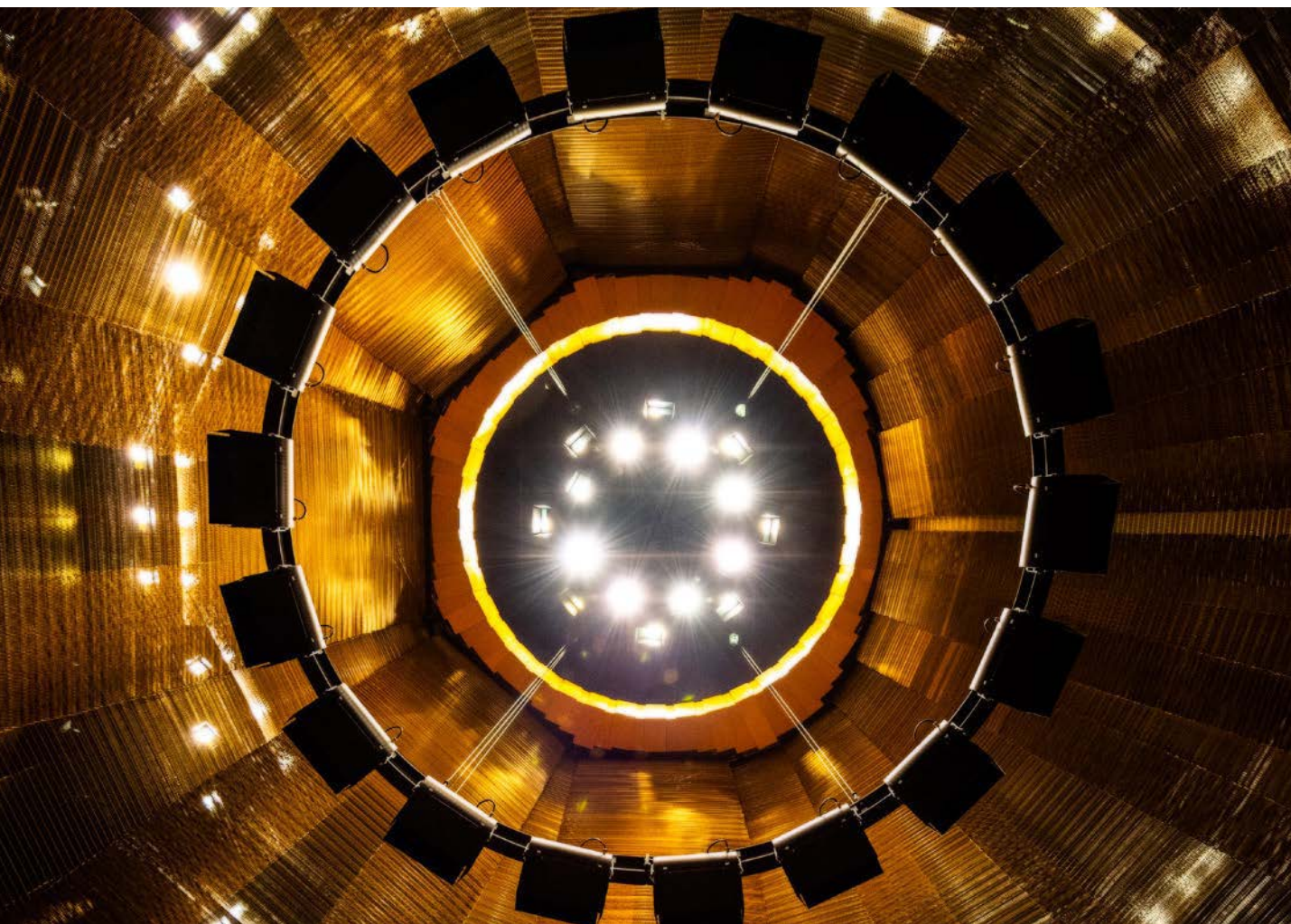
uslužbenka na Direktoratu za raziskave in dokumentacijo

„Že ob samem začetku projekta Sodišča za dostopnost in vključevanje oseb, ki so se znašle v položaju invalidnosti, sem se prijavila v želji, da bi prispevala svoj delež, saj se invalidnost v naših normaliziranih družbah ne upošteva dovolj. Ta projekt mi je še posebej pri srcu. Ker sem tudi sama invalidka, bi želela s svojimi življenjskimi spoznanji in izkušnjami pomagati ljudem v podobnem položaju.“

Pomembno je ozaveščanje naših sodržavljanov in sodelavcev. Preden sem se tudi sama znašla v položaju osebe z zmanjšano gibljivostjo, se mi ni niti sanjalo, kakšno bitko bijejo invalidi in njihovi pomočniki.

Bodimo solidarni. Če bo vsak prispeval delček sebe, bomo navsezadnje zgradili delovno okolje, ki ne bo le dostopno, ampak tudi pravično.“

Umetna inteligenca: strategija za njeno uporabo na Sodišču

Sodišče že mnogo let spremlja razvoj na področju umetne inteligence in tehnologij v vzponu. S tem želi opredeliti tehnologije, ki bi lahko izboljšale učinkovitost delovanja te institucije.

Od leta 2019 **Innovation Lab**, ki deluje v okviru Direktorata za informacijske tehnologije, Sodišču zagotavlja podporo pri njegovem digitalnem preoblikovanju. Innovation Lab skupaj z zainteresiranimi službami opredeljuje, analizira in preizkuša funkcije in mehanizme različnih orodij. Prihodnja uporaba teh orodij bo potekala ob spoštovanju zasebnosti, varnosti in varstva osebnih podatkov. Od ustanovitve Innovation Laba je bilo predlaganih približno trideset zamisli, od katerih jih je bilo kakih dvajset preizkušenih, nekatere pa so že umeščene ali pa njihova umestitev poteka.

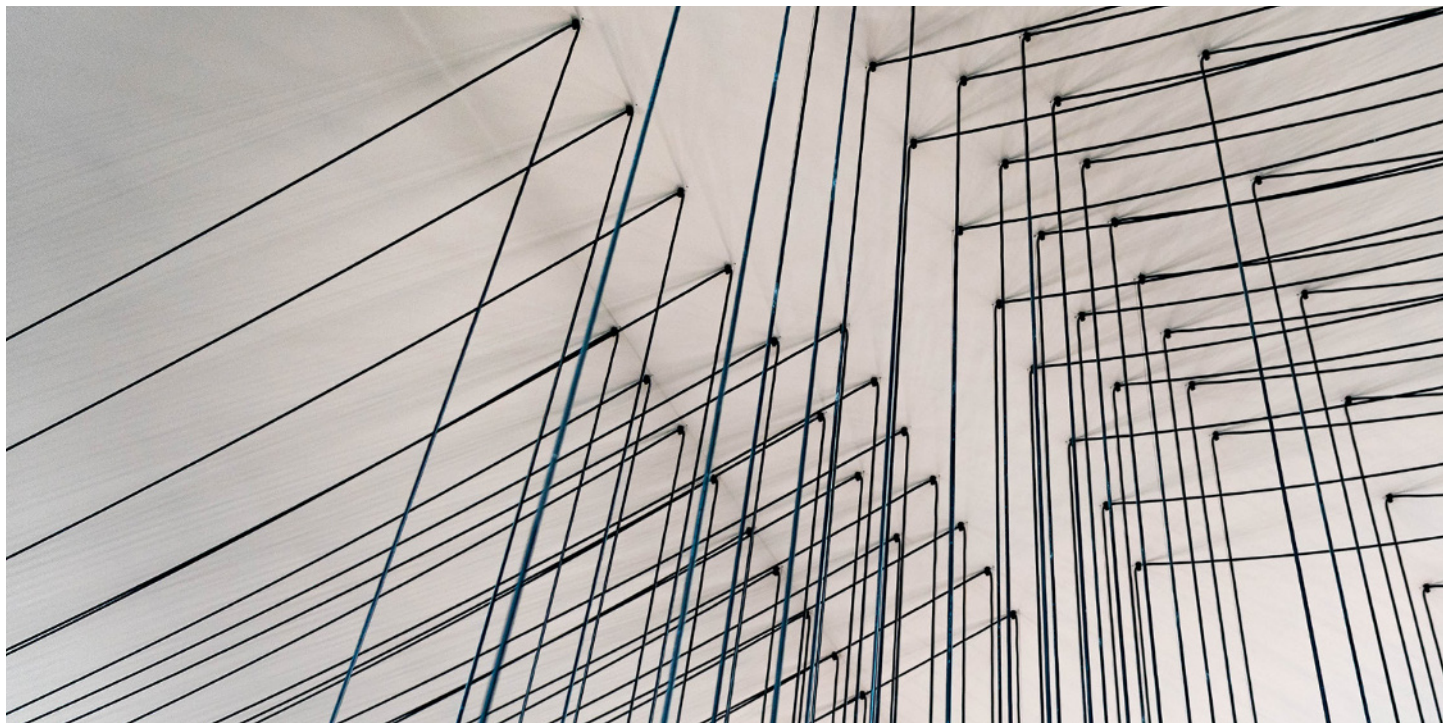
Da bi lahko v celoti izkoristili obetavne funkcije, ki jih ponujajo tehnologije v vzponu, in se pripravili na njihovo vključitev, je Sodišče junija 2023 sprejelo „[Strategijo za vključevanje orodij, ki temeljijo na umetni inteligenci, v delovanje Sodišča Evropske unije](#)“. Pri uporabi teh orodij je treba zagotoviti ne le obvladovanje podatkov, ampak tudi spoštovanje temeljnih pravic in etike.

Sodišče je tako strategijo sprejelo kot prva evropska institucija in je precej pred sprejetjem predloga evropske zakonodaje o umetni inteligenci (AI Act) opredelilo tri glavne cilje:

- izboljšanje učinkovitosti in uspešnosti upravnih in sodnih postopkov,
- izboljšanje kakovosti in doslednosti sodnih odločb ter
- izboljšanje dostopa do sodišč in preglednosti za evropske državljane.

Ustanovljen je bil etični odbor, poimenovan „**AI Management Board** (AIMB)“, katerega glavna naloga je opredeliti usmeritve in določiti meje uporabe orodij, ki temeljijo na umetni inteligenci. Ta odbor nadzira, da pridobivanje, razvoj in uporaba teh orodij potekajo v skladu z načeli, izoblikovanimi v strategiji. Med temi načeli so pravičnost, nepristranskost in prepoved diskriminacije, preglednost, sledljivost, zaupnost informacij, spoštovanje zasebnega življenja in osebnih podatkov ter človeški nadzor, pa tudi nenehne izboljšave.

V tem kontekstu je Sodišče leta 2023 sprejelo smernice o uporabi orodij, ki temeljijo na tehnologijah umetne inteligence.

Krepitev evropskega pravosodnega sodelovanja: partnerstvo z Evropsko mrežo institucij za izobraževanje v pravosodju

Dialog in sodelovanje z nacionalnimi sodišči sta v središču poslanstva Sodišča. Konkreten primer tega sodelovanja je odnos, vzpostavljen z Evropsko mrežo institucij za izobraževanje v pravosodju ([EJTN](#)) pred več kot 15 leti. Ta mreža, ustanovljena leta 2000 kot podpora pri oblikovanju evropskega območja pravice, ki ga je napovedal Evropski svet v Tampereju (Finska), se je uveljavila kot neizogiben akter pri izobraževanju zaposlenih v pravosodju, zlasti nacionalnih sodnikov in tožilcev. EJTN tako zajema vse evropske centre za izobraževanje v pravosodju. Sodišče je za to, da bi potrdilo svojo zavzetost pri partnerstvu z EJTN, leta 2023 sprejelo **izjavo**, naslovljeno „Podpora Evropski mreži institucij za izobraževanje v pravosodju, da se oblikuje trajnostna evropska pravosodna kultura“.

Podpora Evropski mreži institucij za izobraževanje v pravosodju (EJTN) za oblikovanje trajnostne evropske pravosodne kulture

Sodišče Evropske unije (SEU) je že 70 let zavezano dialogu z nacionalnimi sodišči.

Kot izraz te zaveze smo uvedli tesno partnerstvo z EJTN. Ta je glavna platforma evropskega pravosodja za izmenjavo znanja na najrazličnejših področjih, zlasti na področju prava Unije. EJTN že več kot dve desetletji organizira čezmejna usposabljanja za nacionalne pravosodne delavce in tako prispeva k boljšemu poznavanju prava Unije.

Letni seminarji, študijski obiski, forumi in izmenjava gradiva za usposabljanje so del uveljavljenega sodelovanja med EJTN in SEU. Od leta 2007 EJTN in SEU organizirata tudi dolgoročno usposabljanje za nacionalne sodnike in tožilce, ki so povabljeni k šest- ali dvanajstmesečnemu sodelovanju pri pravosodnem delu kabinetov sodnikov in generalnih pravobranilcev. Ta priložnost jim omogoča

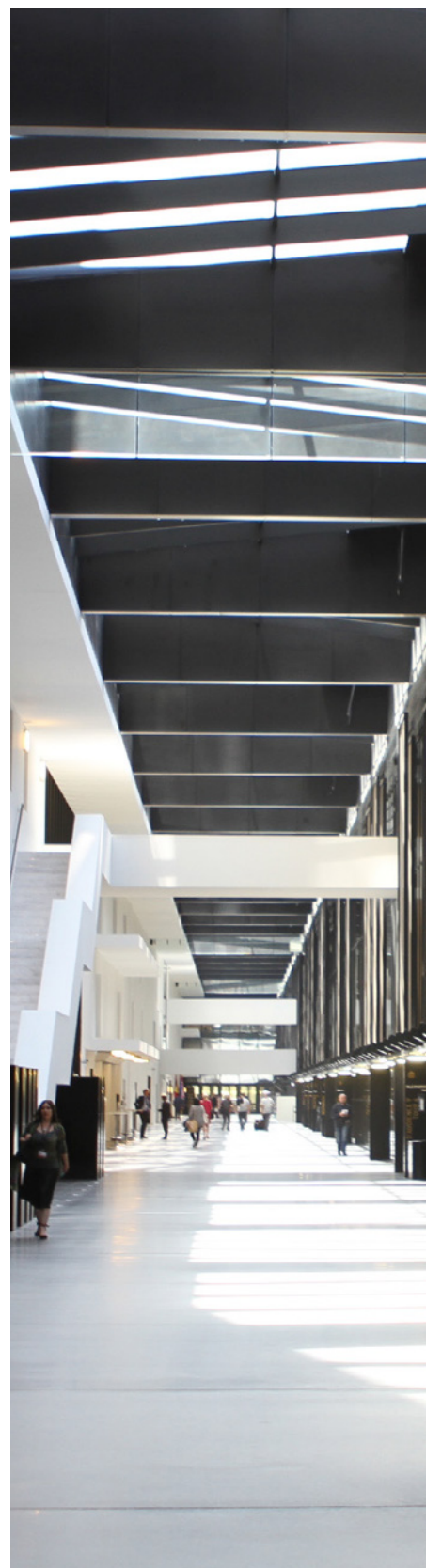
edinstven vpogled v delovne metode SEU in jim znatno pomaga pri razširjanju znanja o pravu in postopkih Unije.

To uspešno in dolgoletno partnerstvo je koristno na vsaj treh različnih ravneh. Na nacionalni ravni pravosodnim delavcem pomaga, da po vrnitvi v matično državo opravljajo svoje nacionalne naloge z veliko boljším razumevanjem svoje vloge pri uporabi prava Unije. Prisotnost nacionalnih sodnikov in tožilcev na Sodišču bogati raznolikost pravnih kultur, kar je bilo za institucijo vedno izrednega pomena. Tovrstno sodelovanje v širšem kontekstu pomaga pri spodbujanju dialoga med evropskimi in nacionalnimi sodniki ter tako zagotavlja enotno uporabo prava Unije po vsej Evropi.

Za nadaljnjo krepitev tega sodelovanja bo SEU še naprej računalo na močno podporo Evropskega parlamenta in Sveta v okviru [Uredbe \(EU\) 2021/693](#) o vzpostavitvi programa Pravosodje. Prav tako računa na podporo Evropske komisije, ki je odgovorna za izvajanje programa Pravosodje prek svojega programa dela in je v svoji evropski strategiji za usposabljanje na področju pravosodja za obdobje 2021–2024 ([Sporočilo COM\(2020\) 713](#)) priznala ,edinstveno vlogo' EJTN pri usposabljanju na področju pravosodja v EU.

Poleg tega SEU daje velik pomen geografski uravnoteženosti pri organizaciji dolgoročnega usposabljanja za nacionalne sodnike in tožilce ter zastopanosti vseh nacionalnih pravnih kultur v tem kontekstu. Zato si prizadeva podpirati pobude za ozaveščanje v vseh državah članicah in okrepiti svoje obveščanje o dolgoročnem usposabljanju na SEU. Ta prizadevanja bi morala skupaj s prizadevanji držav članic in EJTN pomagati pri spodbujanju sodelovanja med evropskimi in nacionalnimi pravosodnimi sistemi, pri čemer je poudarek na koristih, ki jih vsem prinaša to sodelovanje.

Ohranjanje tesnih odnosov z nacionalnimi sodniki je eden od zaščitnih znakov SEU že od njegove ustanovitve, sodelovanje z EJTN pa znatno prispeva k temu pomembnemu poslanstvu. Krepitev tega partnerstva je bistvena, saj njegov vpliv daleč presega le doseganje boljšega poznavanja prava Unije – prispeva k razvoju pristne evropske pravosodne kulture in občutka pripadnosti med evropskimi sodniki tako na ravni Unije kot na nacionalni ravni.

Sodišče in EJTN sta se tako odločila, da začneta izvajati **nove ukrepe** za poglobitev svojega sodelovanja, zlasti s povečanjem števila nacionalnih sodnikov in tožilcev, ki lahko opravljajo daljše pripravništvo na Sodišču. V ta namen sta predvidena dva sklopa ukrepov. Prvi se osredotoča na seznanjanje delavcev v pravosodju v državah članicah z možnostmi daljših pripravništev na Sodišču, s čimer bi se pritegnilo več kandidatov. Drugi sklop ukrepov je namenjen premagovanju vseh jezikovnih ovir pri izvedbi teh pripravništev s tem, da se EJTN daje na voljo strokovno znanje in pedagoško gradivo, ki ga je Sodišče razvilo na področju jezikovnega izobraževanja.

Ingrid Derveaux,
generalna sekretarka EJTN

„EJTN je odločena spodbujati obstoj bistvenega dialoga med Sodiščem in nacionalnimi sodišči, ki so prav tako sodišča ‚skupnega prava Unije‘. Veseli nas, da nas Sodišče pri teh prizadevanjih podpira, saj je začelo izvajati več ukrepov, s katerimi želi sodnike in tožilce v državah članicah Unije dodatno spodbuditi k sodelovanju v programu pripravništev na Sodišču. Želimo si, da bi bilo leto 2024 še eno leto, naklonjeno krepitevi bistvenega in uspešnega sodelovanja!“

Diana-Daniela Popel

sodnica pripravnica v kabinetu sodnice Inete Ziemeles

„Pripravništvo na Sodišču je bilo zame čudovita priložnost, da se spoznam z delovanjem institucije in poglobim znanje na področju prava Unije – saj sem imela možnost sodelovati pri vsakodnevnem delu Sodišča – pa tudi spoznam izjemne pravne strokovnjake. Zlasti glede na posebno vlogo, ki jo imajo nacionalni sodniki pri izvajanju prava Unije, lahko to pripravništvo le toplo priporočim vsakemu sodniku, zaposlenemu na katerem od nacionalnih sodišč v državah članicah, ki si želi izkušnje, ki ga bo izredno obogatila tako na poklicni kot tudi na osebni ravni. Iz srca se zahvaljujem vsem članom kabineta za odličen sprejem in to, da so mi bili na voljo, pri čemer pa seveda ne smem pozabiti niti na ekipo EJTN!“

| C Odnosi z javnostjo

16.819 obiskovalcev, od tega

4555 pravnih strokovnjakov

virtualnih obiskovalcev: **8 %**

2095 obiskovalcev na dan odprtih vrat

Obiski na daljavo – pedagoški program

Namen tega [pedagoškega programa](#) Sodišča je srednješolcem, starim od 15 do 18 let, približati naloge sodne institucije in jim predstaviti vpliv sodne prakse Sodišča na vsakodnevno življenje evropskih državljanov. Cilj tega programa je ozaveščanje mladih srednješolcev in njihovih profesorjev o demokratičnih vrednotah in o aktualnih pravnih izzivih. V letu 2023 je v okviru tega programa imelo priložnost Sodišče obiskati približno **900 srednješolcev**.

Naloga tiskovnih predstavnikov direktorata za komuniciranje, ki so po izobrazbi pravniki, je tako sodbe, sklepe in sklepne predloge kakor tudi tekoče zadeve pojasniti novinarjem vseh držav članic in raznim korespondentom v teh državah članicah. Sestavljajo sporočila za medije, da bi bili novinarji in strokovnjaki v realnem času obveščeni o odločbah Sodišča in Splošnega sodišča. Osebam, ki so vložile zahtevo pri [tiskovnem uradu](#) Sodišča, razširjajo redna informativna pisma, v katerih objavljajo pomembne postopkovne in institucionalne dogodke, ter „hitre informacije“ o zadevah, ki niso predmet sporočil za medije. Poleg tega obravnavajo elektronska sporočila in klice državljanov.

2814 sporočil za medije

625 informativnih pisem

547 „hitrih informacij“

14.000 zahtev državljanov po informacijah (telefonskih klicev in elektronskih sporočil)

Sodišče vzdržuje dejavno prisotnost na družbenih omrežjih s svojima dvema računoma X (enim v [francoščini](#) in drugim v [angleščini](#)), [LinkedIn](#) in [Mastodon](#). Število sledilcev še naprej narašča, kar priča o zanimanju in udeleževanju javnosti pri dejavnosti Sodišča. Sodišče ima na voljo tudi kanal YouTube, ki omogoča dostop v 24 uradnih jezikih do raznolikih avdiovizualnih vsebin, med drugim animacij, namenjenih širši javnosti, za razlago, kako sodna praksa Sodišča vpliva na vsakodnevno življenje državljanov.

159.000 sledilcev na X
+9 % v primerjavi z letom 2022

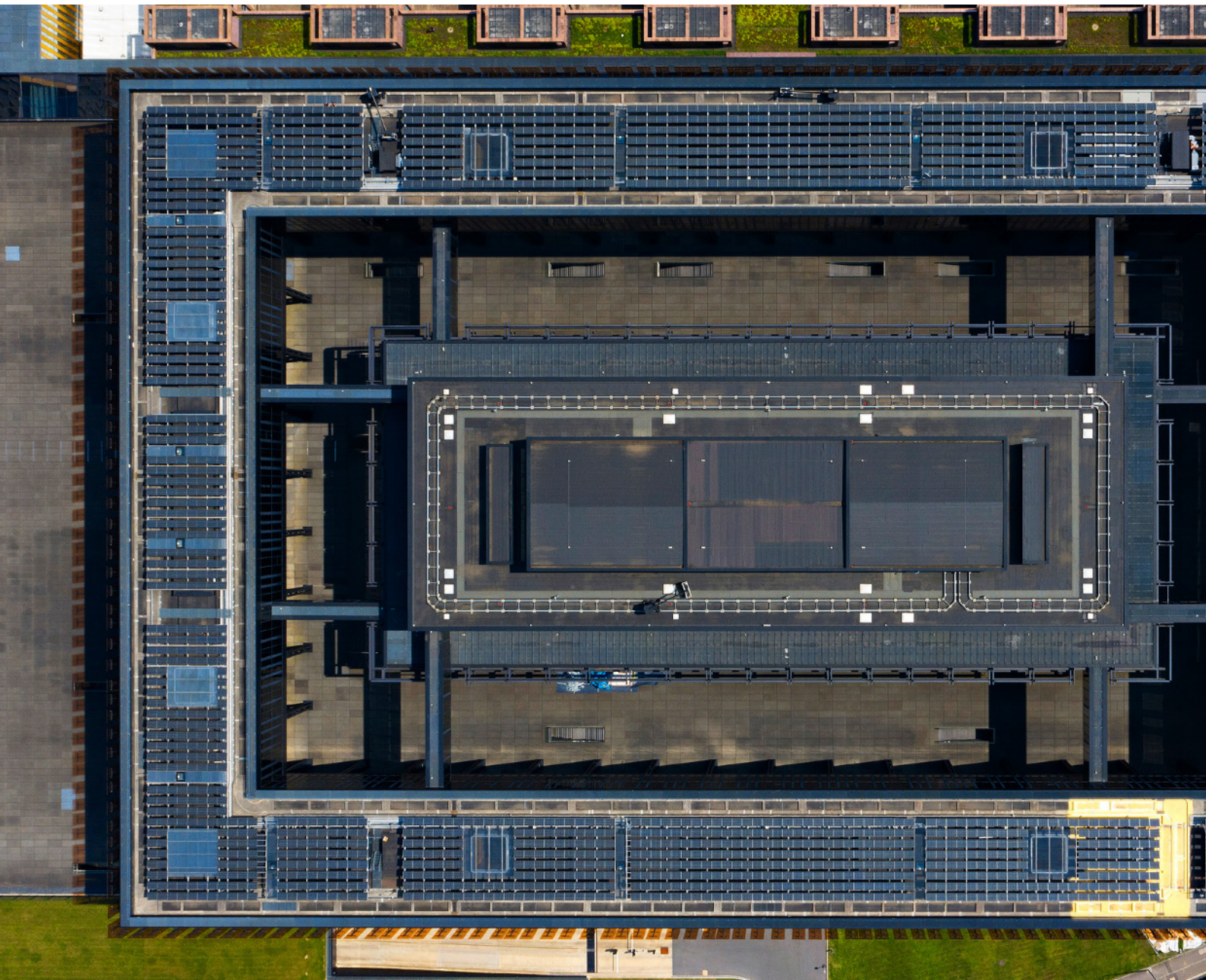
3600 sledilcev na Mastodonu

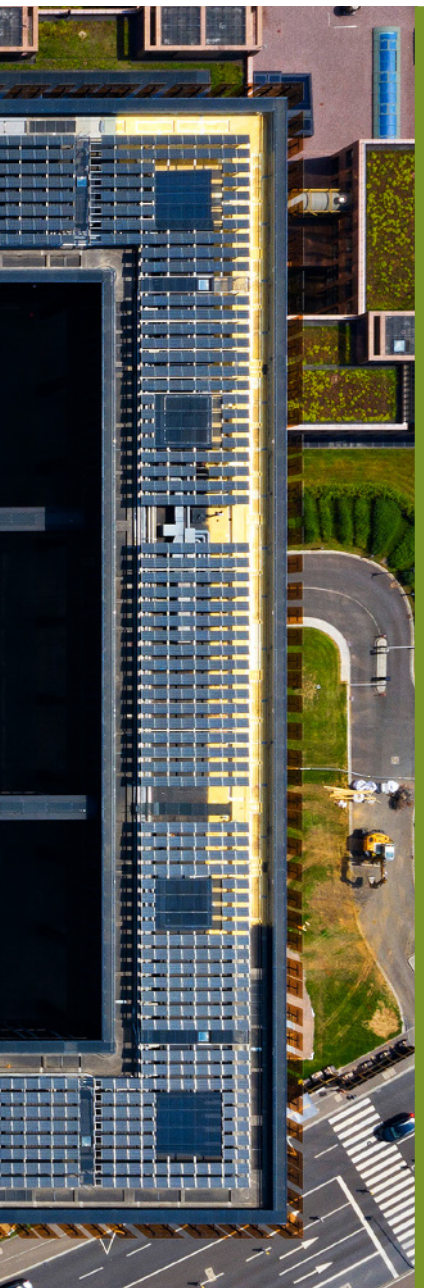

234.810 sledilcev na LinkedInu
+32 % v primerjavi z letom 2022

21.000 sledilcev in
253.000 ogledov na YouTube

4

Okoljsko ozaveščena
institucija

Sodišče je že mnoga leta zavezano močni okoljski politiki, ki sledi najvišjim standardom na področju trajnostnega razvoja in spoštovanja naravnih virov. Institucija svojo zavezanost praksam, spoštljivim do okolja, izkazuje vse od leta 2016 s svojo registracijo v sistemu **EMAS** (Eco-Management and Audit Scheme). To certificiranje, ki ga ureja Evropska unija, se odobri organizacijam, ki izpolnjujejo stroge standarde v zvezi s svojimi okoljskimi politikami, prizadevanji na področju varstva okolja in trajnostnimi metodami dela.

V letu 2023 je Sodišče nadaljevalo prizadevanja za opustitev uporabe plastenkov za vodo v prostorih institucije. Z novo pogodbo o gostinskih storitvah je bila prodaja vode v plastenkah prepovedana. Poleg tega je Sodišče svojemu osebju še naprej delilo **steklenice za večkratno uporabo**, da bi spodbudilo uporabo **pitnikov**, ki so bili nameščeni leta 2022.

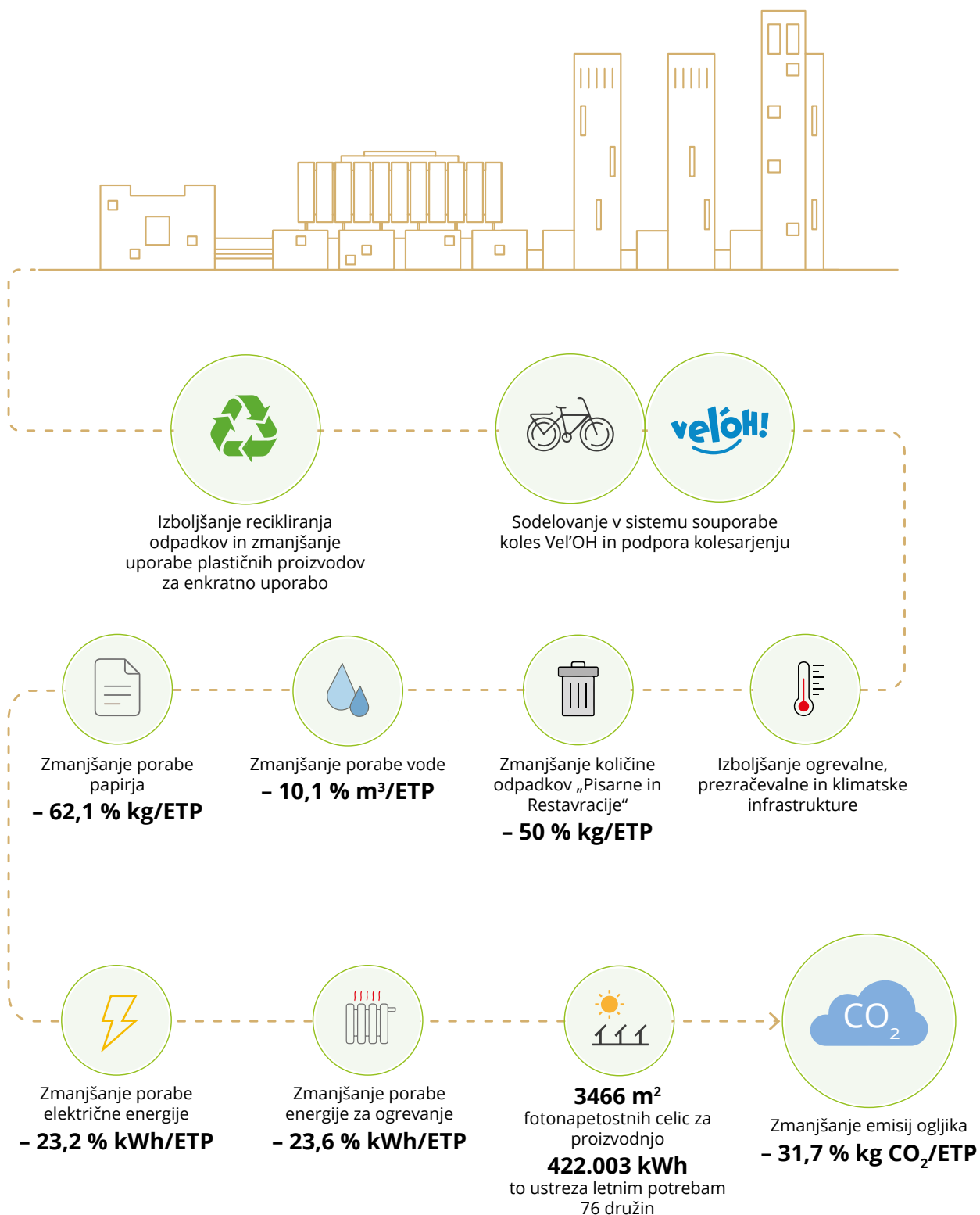
Poraba energije zdaj spet nadaljuje po poti upadanja, ki ji je sledila pred pandemijo. Ta rezultat je bil dosežen z opustitvijo posebnih prezračevalnih ukrepov, ki so bili naloženi zaradi krize v zvezi s covidom-19, in namestitvijo zmogljivejših zračnih filtrov. V povezavi z izrednimi ukrepi varčevanja z energijo, povezanimi z vojno v Ukrajini, je Sodišče doseglo znatno zmanjšanje svoje porabe energije za električno energijo in ogrevanje.

Sodišče je za obdobje 2022–2023 določilo količinske cilje glede **porabe papirja**. Leta 2022 se je uporaba pisarniškega papirja (če ne štejemo publikacij, naročenih zunanjim izvajalcem) zmanjšala za 54,1 % glede na raven pred krizo v letu 2019; ta trend se je v letu 2023 ohranil zaradi sprememb v navadah ter nadaljevanja digitalizacije postopkov in dokumentov. Poleg tega je Sodišče septembra 2023 sklenilo omejiti število osebnih tiskalnikov na strogi minimum, da bi privarčevalo energijo, potrošni material in papir ter da bi posledično zmanjšalo svoj ogljični odtis.

Ekvivalent polnega delovnega časa (ETP) je enota, ki omogoča merjenje poklicne dejavnosti, neodvisno od razlik v številu tedenskih delovnih ur vsakega uslužbenca zaradi različnih ureditev dela.

Okoljski kazalniki za vodo, odpadke, papir, ogrevanje in električno energijo ustrezajo tistim iz leta 2022. Spremembe so merjene v primerjavi z letom 2015, ki je referenčno leto za sistem EMAS.

5

Pogled v prihodnost

Leta 2004 se je **Evropski uniji pridružilo deset novih držav članic**. Češka republika, Estonija, Ciper, Latvija, Litva, Madžarska, Malta, Poljska, Slovaška in Slovenija so izkazale zaupanje v evropsko povezovanje. Dve desetletji pozneje bomo skupaj s temi državami članicami praznovali **dvajseto obletnico njihovega pristopa**. Z največjo širitvijo Unije z vidika prebivalstva in števila držav se je odprlo novo obzorje. Skupno pravno območje Unije je dobilo nov obraz, obogaten z novo kulturno in intelektualno raznolikostjo. Unija se je znašla pred velikim izzivom na eni strani z vidika stopnje povezovanja, ki jo je dosegla leta 2004, na drugi strani pa z vidika gospodarske, zgodovinske in jezikovne raznolikosti, ki jo je s seboj prinesla deseterica novih držav članic. Ta pristop je od njih zahteval veliko truda in neusahljivo odločenost, da se izvedejo zahtevane politične, gospodarske in pravne reforme. Na ravni Sodišča je hkratni sprejem desetih držav članic povzročil temeljite in trajne spremembe načinov dela.

Sodišče bo obletnico tega velikega dogodka zaznamovalo tako, da bo maja 2024 organiziralo konferenco, naslovljeno „Sodišče praznuje 20 let od pristopa desetih držav k Evropski uniji: nov ustavni trenutek za Evropo“, s čimer želi oceniti to, kar smo se iz širitve in krepitve evropskega povezovanja naučili. Ta konferenca bo osredotočena na vpliv širitve leta 2004 s političnega in pravnega ter gospodarskega vidika, in sicer tako za samo Unijo kot tudi za deset novih držav članic. Natančneje, na njej bo obravnavan prispevek desetih novih držav članic k razvoju Unije kot „unije vrednot“, ki temelji na skupnih vrednotah, kot so demokracija, pravna država, temeljne pravice in spoštovanje manjšin.

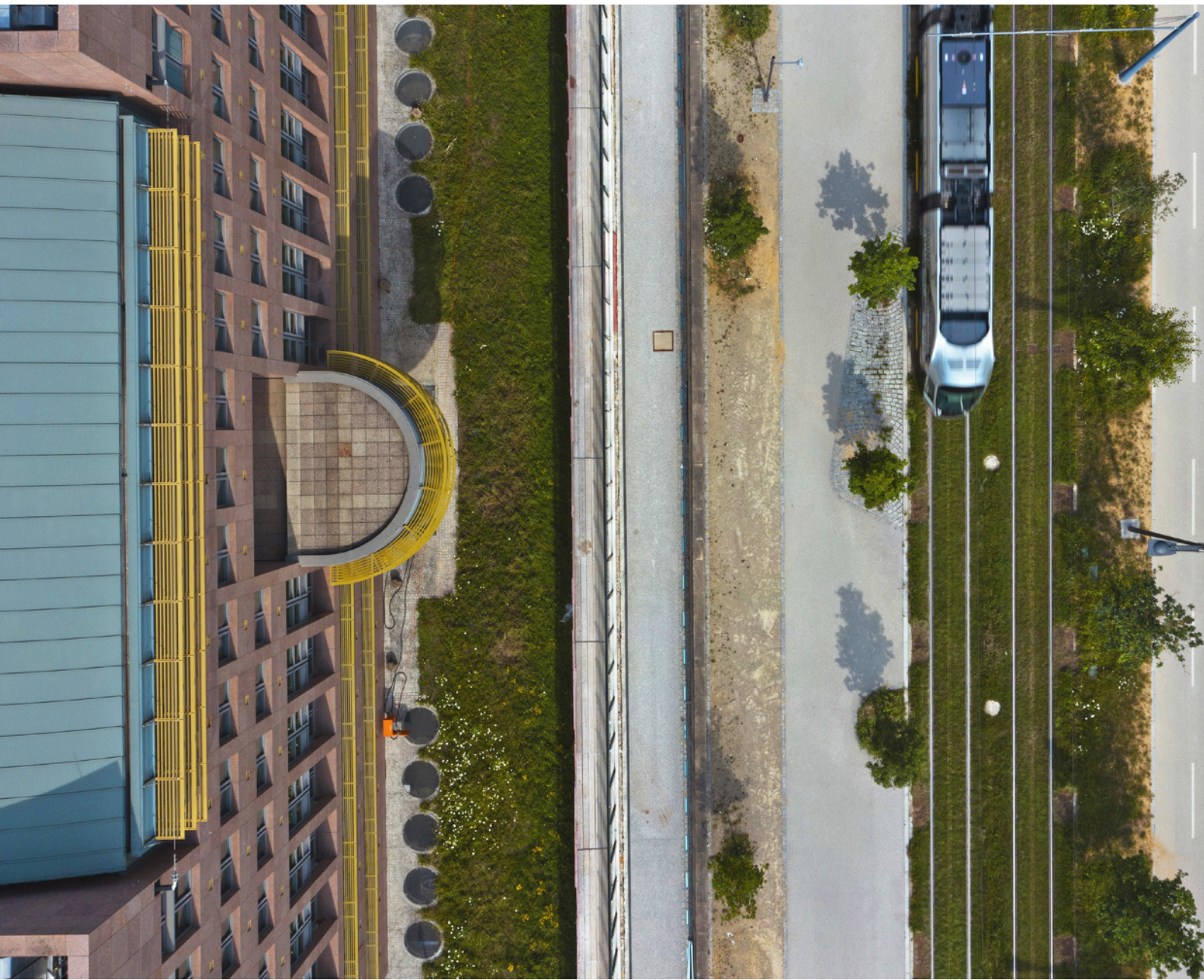
V letu 2024 se bo izvajal tudi politični sporazum, dosežen leta 2023, o **delnem prenosu pristojnosti za predhodno odločanje** s Sodišča na Splošno sodišče. Za izvajanje tega sporazuma bo treba zlasti spremeniti poslovnik Sodišča in Splošnega sodišča ter uvesti različne prilagoditve načinov dela obeh sodišč in vsakodnevnega delovanja institucije, kot je prilagoditev informacijskih sistemov.

Poleg tega se institucija, ki nadaljuje **digitalno preobrazbo**, prilagaja novim izzivom in prihodnjim priložnostim, zlasti na področjih umetne inteligence in kibernetske varnosti. Razvijajo in raziskujejo se nova orodja – predvsem takšna, ki temeljijo na tehnikah umetne inteligence – ki naj bi sodiščema pomagala pri uresničevanju njunega poslanstva, s čimer naj bi se izboljšali sodni postopki. Pri uporabi teh orodij je treba zagotoviti boljši nadzor nad podatki ter spoštovanje temeljnih pravic in etičnih načel. Na Sodišče neposredno vpliva tudi [Uredba št. 2023/2841](#), katere namen je zagotoviti visoko skupno raven kibernetske varnosti v vseh institucijah Unije, kar pomeni, da bo moralo Sodišče zlasti uvesti notranji okvir za obvladovanje tveganj, povezanih s kibernetsko varnostjo, ter redno ocenjevati učinkovitost teh ukrepov, ob upoštevanju, da se ta tveganja nenehno spreminjajo.

20
LET

6

Ostanite povezani!

Dostop do iskalnika sodne prakse Sodišča in Splošnega sodišča prek spletnega mesta Curia:

curia.europa.eu

Novosti v zvezi s sodno prakso in institucijo spremljajte:

s prebiranjem **sporočil za medije** na naslovu:

curia.europa.eu/jcms/PressReleases

s prijavo na tok **RSS** Sodišča:

curia.europa.eu/jcms/RSS

s sledenjem računu institucije na **X**:

[CourUEPresse](https://twitter.com/CourUEPresse) ali [EUCourtPress](https://twitter.com/EUCourtPress)

s sledenjem računu institucije na **Mastodonu**:

<https://social.network.europa.eu/@Curia/>

s sledenjem računu na **LinkedInu**:

<https://www.linkedin.com/company/european-court-of-justice>

s prenosom **aplikacije CVRIA** za pametne telefone in tablice

s prebiranjem **Zbirke odločb**:

curia.europa.eu/jcms/EuropeanCourtReports

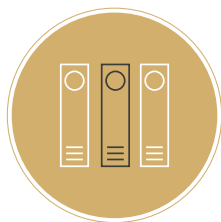
Za več podrobnosti v zvezi z dejavnostjo institucije:

obiščite stran v zvezi z **letnim poročilom**:

curia.europa.eu/jcms/AnnualReport

oglejte si videoposnetke na spletni strani **YouTube**:

<https://www.youtube.com/@CourtOfJusticeEU>

Dostop do dokumentov institucije:

zgodovinski arhiv:

curia.europa.eu/jcms/archive

upravni dokumenti:

curia.europa.eu/jcms/documents

Obisk sedeža Sodišča Evropske unije:

Institucija zainteresiranim osebam ponuja **programe obiskov**, posebej prilagojene interesom posamezne skupine (udeležba na obravnavi, vodeni ogledi stavb ali umetniških del, študijski obiski, obiski na daljavo):

curia.europa.eu/jcms/visits

Virtualni obisk zgradb omogoča, da preletite nepremičninski kompleks in vanj pogledate kar od doma:

<https://curia.europa.eu/visit360/>

Za kakršne koli informacije v zvezi z institucijo

nam pišite prek **kontaktnega obrazca**:

curia.europa.eu/jcms/contact

SODIŠČE EVROPSKE UNIJE

Sodišče Evropske unije

L-2925 Luxembourg

Tel. +352 4303-1

curia.europa.eu

Rokopis je bil dokončan februarja 2024. / Stanje podatkov na dan 31. decembra 2023

Oblikovanje : Sodišče Evropske unije / Direktorat za komuniciranje / Oddelek za objave in elektronske medije, 2024

Fotografije/ilustracije :

Naslovna podoba : © Evropska unija

Strani 5, 6, 9-11, 13, 14, 19, 20, 22, 25, 26, 29, 30-32, 34-36, 39, 40, 41, 43, 49, 51, 52, 55, 58, 69, 73, 74, 76-103 :
© Evropska unija

Strani 8, 11, 12, 15, 42, 46, 53-72 : © shutterstock.com ; 87 : © European Judicial Training Network

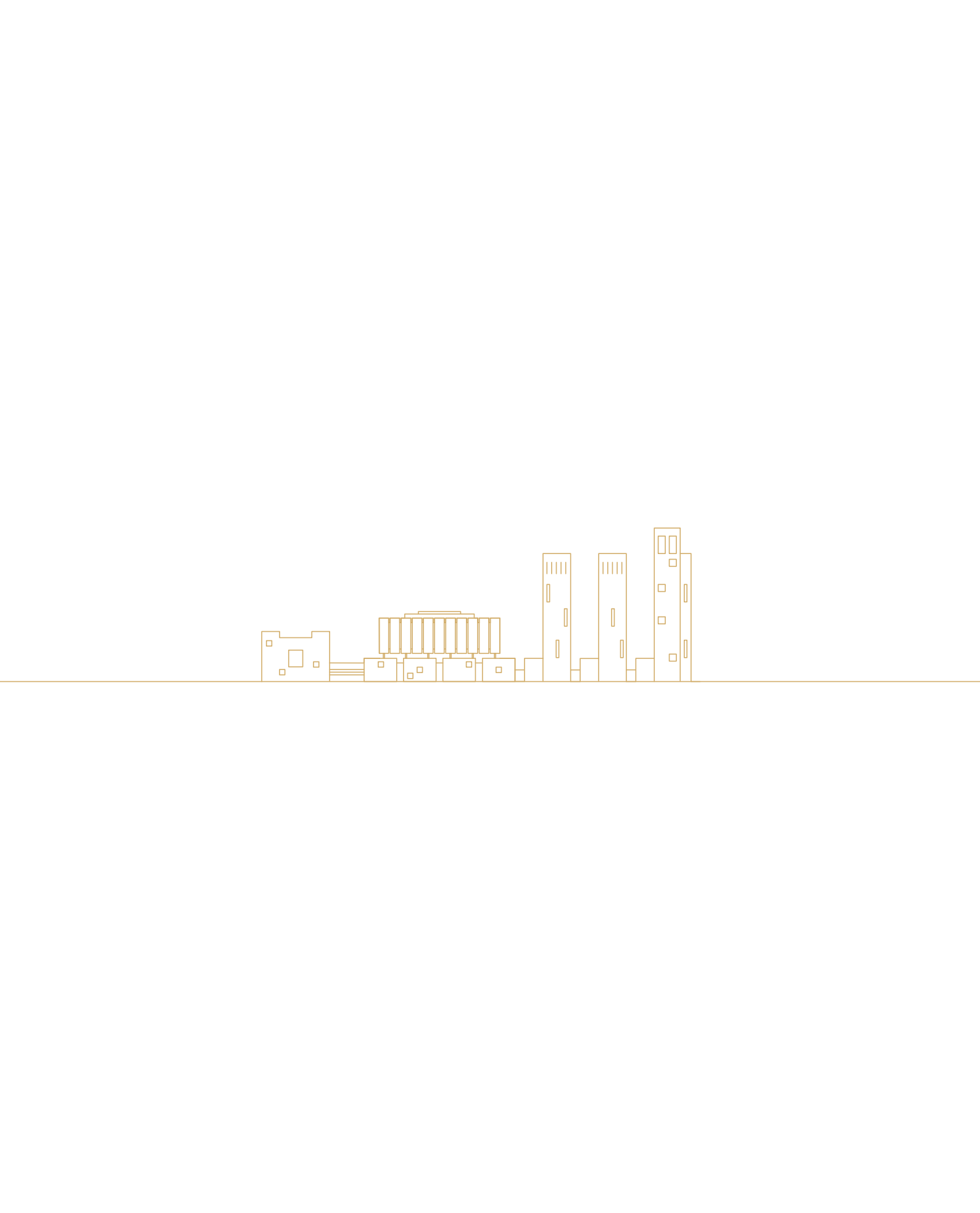
Za vsako uporabo ali reprodukcijo fotografij ali drugega gradiva, ki ni zaščiten z avtorskimi pravicami Evropske unije, je treba pridobiti dovoljenje neposredno od imetnikov pravic.

Niti Sodišče Evropske unije niti osebe, ki delujejo v njegovem imenu, niso odgovorne za uporabo podatkov iz te publikacije.

Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira.

© Evropska unija, 2024

SODIŠČE
EVROPSKE UNIJE

Direktorat za komuniciranje
Oddelek za objave in elektronske medije

